

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. No. 254.
1939. november 8., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trth. Arad

Ma ünnepli az ország Mihai nagyvajda névnapját

Az uralkodó legfelsőbb irányítása mellett folyik a trónörökös nevelése

Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda névnapja alkalmából az iskolákban előadást nem tartanak. A nemzetnevelésügyi miniszter rendeletére minden iskolában Te Deum lesz, utána pedig az egyik tanár előadást tart a dinasztia szerepéről és Románia fejlődéséről.

Mihály és Gábor arkangyalok ünnepén a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat. A szolgálat csüörtök délután 3 órakor kezdődik.

Mihai nagyvajda 1921. október 25-én született Sinaiában a Pelisor-kastélyban. Az ortodox keresztény vallásban keresztelték meg, a keresztapai tisztséget pedig a hegyi vadászok tisztjéltöltötték be. Az egész ország népe határtalan szeretettel és figyelemmel kísérte Mihai herceg gyermekkorát, aki tiszta román környezetben nevelkedett. Hét éves korában kezdte meg elemi iskolai tanulmányait és valamennyi vizsgáját Ófelsége a király jelenlétében tette le. Az uralkodó személyesen irányította Mihai nagyvajda nevelését és taníttatását.

A büszke ifjúvá serdült nagyvajda nagy jogérzékkel és megfigyelő tehetséggel rendelkezik és nagy érdeklődést tanúsít a pozitív tudományok iránt. A királyi palotában a nagyvajda és iskolatársai számára külön intézetet létesítettek, amely valóságos pedagógiai laboratóriummal fejlődött és számos külföldi tudós nagy elragadtatással nyilatkozott a trónörökös neveléséről, felelősségérzéséről és arról, hogy minden román jellegzetesség megvan benne.

Ember és királyt akartok nevelni belőle — mondotta az uralkodó — és valóban a trónörökös önuralomról, jogérzékéről és komoly gondolkodási módjáról tett számtalanszor tanubizonyosságot. Ragyogó tiszta, akit a hadsereg rajongásig szeret, de hasonlóképpen az egész nép is szeretetébe zárt.

A trónörökös a liceum nyolcadik osztályára

egyetemi és középiskolai tanárok készítik elő és nagy súlyt helyeznek a történelem és a jog tanítására. Katonai előkészítése is tovább folyik és rangjának megfelelően századparancsnoki tudással rendelkezik. Mihai nagyvajda hetenként külön-



böző polgári és katonai intézményeket tekint meg, úgy a fővárosban, mint a falvakban.

Ófelsége szavai a trónörököshöz

A trónörököshöz annak idején Ófelsége II. Carol király a következő szavakat intézte:

— A hadsereg a nemzet legnagyobb iskolája és az ország fiainak ezt az iskoláját szeretettel és bizalommal bízom rád. Olyanvalaki számára, aki arra hivatott, hogy Románia népeit kormányozza nem lehet szebb és példaadóbb iskola, mint ez, amelybe belépsz.

Ujabb békeközvetítési kísérlet a belga-holland királytalálkozó eredménye

Halifax a háború utáni Európáról — Virginio Gayda éles támadása a szovjet ellen

Róma. Az olasz lapok úgy értesültek, hogy a balkáni szövetség értekezlete november közepén ül össze. Románia, Görögország és Törökország már megegyeztek a határidőre vonatkozólag csak még Jugoszlávia nyilatkozatát várják. Londonban úgy tudják, hogy egyelőre elhalasztották annak az értekezletnek a megtartását, amelynek az lett volna a célja, hogy a Balkán-szövetséget kiszélesítsék. Angol politikai körök véleménye szerint Törökország, noha az olasz-török viszony az utóbbi időben megjavult, még mindig vonakodik olyan balkáni tömbhöz csatlakozni, amely olasz vezetés alatt állana. Románia és Bulgária rövidesen kereskedelmi szerződést köt egymással.

A Balkán-szövetség ügye

Ankara. A török parlament szerdán összeül, hogy Saracoglu külügyminiszter jelentését meghallgassa. Török politikai körök nagy érdeklődéssel várják a külügyminiszter beszámolóját. Úgy tudják, hogy Saracoglu beszéde kiinduló pontja lesz egy Balkán-szövetségnek, amelynek azonban csak Törökország, Görögország, Jugoszlávia és Románia lennének a tagjai. A

török külügyminiszter tegnap különben másfél óras tanácskozást folytatott Románia ankarai követével. Úgy tudják, hogy a négy hatalom kölcsönös segélynyújtási egyezményt köt, mely elsősorban Romániát érinti. A négyhatalmi szövetség elhatározza, hogy Románia megtámadása esetén, azonnal katonailag segítségére sietnek.

Lipót belga király váratlan hágai útja

Hága. Lipót belga király Spaak külügyminiszter kíséretében tegnap este Hágába érkezett. Utazásuk célja az, hogy Vilma holland királynéval megvitassa a nemzetközi helyzetet. A belga király a hágai királyi palotában szállott meg, ahol az est folyamán megjelent külügyminisztere is. A két uralkodó és a külügyminiszterek még tegnap a késő esti órákban tanácskozássra ültek össze. A király és Spaak külügyminiszter ma visszautaznak Brüsszelbe.

A holland és a belga uralkodók találkozásával kapcsolatban a Havas megállapítja, hogy ez a két ország a legszorosabb együttműködést határozta el.

Katonai szerződést kötnek, hogy bármilyen meglepetés ellen felkészülhessenek.

A DNB. jelentése szerint nemcsak a közvélemény, hanem a hivatalos körök is a legélesebb érdeklődéssel figyelik Lipót belga király és Spaak miniszter látogatását. A király és a külügyminiszter gépkocsin, kíséret nélkül tették meg az utat.

A belga király és Spaak belga külügyminiszter hirtelen elutazása nemcsak a belga nyilvánosságban, hanem a kormánykörökben is nagy meglepetést keltett. A király és a külügyminiszter minden kíséret nélkül gépkocsin utaztak el a holland fővárosba. A külügyminisztériumban kijelentették, hogy senki sem tudott a látogatásról és még abban is kételkednek, hogy a királynak volt-e terve a látogatásra vonatkozólag. Még az sem ismeretes, hogy a király hirtelen határozta-e el magát az utazásra, vagy pedig már előbb készült erre az utra. Magáról a németalföldi látogatás céljairól nem lehetett eddig pontos részleteket megtudni. A laptudósítók kijelentették, hogy

az utazás esetleg kapcsolatban állhat az északi államjőknek két héttel ezelőtt tartott értekezletével. Hangsúlyozzák, hogy a megbeszélések nem terjednek ki a belga-holland katonai szövetségre.

Hágából érkezett jelentések úgy tudják, hogy Lipót király hajnali 4 óráig tanácskozott Vilma németalföldi királynéval és a két ország külügyminisztereinek megbeszélése szintén ezideig tartott. A tanácskozásokat kedden délelőtt tovább folytatták.

Hírek katonai egyezményről

A Belga Távírási Iroda jelenti, hogy Lipót király hágai utazását bizonyos hírekkel kapcsolatban nem szabad összefüggésbe hozni Belgium, vagy Hollandia helyzetének bármilyen rosszabbodásával. Bizonyos azonban, hogy

a két államfő kifejezésre akarja juttatni, hogy hű kíván maradni az oszlopi csoport szelleméhez és módszeréhez.

Az összes londoni lapok feltűnést keltő beállításban közlik a hágai királytalálkozás híreit. A lapok azon a véleményen vannak, hogy *ez a találkozó Nyugateurópa súlyos eseményeinek előjátéka.*

A november 1-én Hollandiában több határkerületben kihirdetett ostromállapotot most még három északhollandiai kerületre is kiterjesztették.

Lipót belga király kedden délután fél 3 órakor külügyminiszterével együtt visszautazott Brüsszelbe.

Hága. Vilma királynő és Lipót király találkozásáról estig nem adtak ki hivatalos jelentést, de jól értesült helyen úgy tudják, hogy

A DACIA sorsjegyruda nem változtatta meg üzleti neveit:

megszerezte az I. évi Nemzeti Szabadságdíjat részvételével és vezetői közönségét azonnal értesít minden kérés szerinti mód-mányról.

November 15. és 16. — az Aradi Altalános Takarékpénztár 2. sorozatának a hírében.

Vándoroljon még ma sorsjegyet a DACIA sorsjegyrudáért!

DACIA

ÁLLAMI TÁRSASÁG

Aradi főkelektor: **Aradi Altalános Takarékpénztár Rt.**

a két ország között kötendő és azonnal életbelépő katonai egyezmény részleteit tárgyalták meg.

Brüsszel. A DNB jelentése szerint Hennequin tábornokot, a belga kongói gyarmati hadsereg parancsnokát szolgálati ügyben visszahívták az anyaországba. A gyarmati hadsereg

Békeközvetítésüket ajánlották fel a belga és holland uralkodók

Hágából jelentik: A késő éjszakai órákban érkezett jelentés szerint Lipót belga király és Vilma holland uralkodónő nyilatkozatot adtak ki a köztük folyt megbeszélésekkel kapcsolatban. A nyilatkozat többek között ezeket mondja:

— Az a meggyőződésünk, hogy a jelenlegi sorsdöntő órákban, amikor a háborúnak még az elején vagyunk, kötelességünk szavunkat hallgatni a béke megkötése érdekében. Ismételtén kijelentjük és hangsúlyozzuk, hogy nem idegenkedünk a béke közvetítésétől és készek va-

A hadijelentés: Két kisebb jelentőségű német támadás Saarlautentől nyugatra

Berlin. A német véderő-főparancsnokság jelenti, hogy nyugaton csekély felderítő tevékenység és kölcsönös gyenge tűzérési tüzelésen kívül nem volt harci cselekmény.

A német léghárítók Mainz közelében lelőtték egy francia repülőgépet. Saarlautentől pedig kettőt.

Párisi jelentés szerint a francia hivatalos közli, hogy az éjjel nyugalom volt.

A mai kiegészítő francia hadijelentés a Havas-ügynökség közleménye szerint a következőket mondja: A Saarlautentől nyugatra elterülő vidéken kisebb német osztagok két ízben rajtaütésszerűen megtámadták a francia vonalakat. Ezenkívül semmi nevezetesebb esemény nem történt és a francia állások teljesen változatlanok maradtak. A németek mindkét támadás alkalmával félszázadnyi erőt vetettek harcba. E támadások a Warndt erdő szélén levő hegyes-dombos vidéken zajlottak le. Itt a két ellenfél katonái kedvezőbb helyzetbe sáncolták el magukat már betekelt éselőtt. Az ellenfelek vonalai között levő úgynevezett „senki földje” helyenként két kilométernyire is kiterjed és főbbé kevésbé a járőrök állandó tevékenységének színhelyévé vált. A külföldön Forbach városáról olyan hírek terjedtek el, hogy a várost a francia csapatok kiürítették. Ezzel szemben illetékes francia körökben határozottan cáfolják a város kiürítését és kijelentik, hogy a várost most is francia csapatok tartják megszállva. Forbachtól nyugatra, a Warndt erdősége szélén a francia csapatok továbbra is védők állásaikat az ellenséges csapatok megismétlődő támadásai ellen.

A Havas jelentése szerint a hétfő esti légharcok során bizonyosodott be a francia repülőgépek és repülőgépek fölénye a németek felett: a francia gépek egy a háromhoz arányban támadták meg a huszonhét német repülőgépet, amelyeket visszatérésre kényszerítettek.

Az orosz balti flotta kifutott a nyílt tengerre

Róma. Ideérkezett lapjelentések szerint a szovjet orosz balti flotta ismeretlen céllal kifutott a nyílt tengerre. Stockholmban ezzel a hírrel igazolva látják azt az aggodalmat, hogy

főparancsnokát távollétében Gilliart ezredes helyettesíti.

Amszterdamból jelentik: Lipót belga király és Vilma holland királynő tanácskozásaival foglalkozva az egyik amszterdami lap tudni véli, hogy a két uralkodó a hadviselő felek között esetleg meginduló béketárgyalások érdekében távirati megkereséssel fordul az angol, francia és német államfőkhöz. (Dunaposta.)

gyunk felajánlani szolgálatunkat ebben a kérdésben. Reméljük, hogy amennyiben ezek a tárgyalások megindulnának, eredményre is vezetnének, annál is inkább, mivel egy igazságos békekötés szükségességét mindegyik háborús fél hangoztatta. Közvetítőszerpeinket azért vállaltuk, mert a siker nem csupán a mi népeink, hanem az egész világ népe számára békét eredményezne. Hiszük, hogy az érdekelt felek meghallgatják szavunkat és elfogadják ajánlatunkat — fejezi be a közös nyilatkozat. (Dunaposta.)

Svédországnak minden eshetőségre készen kell lennie.

A Havas-ügynökség jelentése szerint, az olasz fővárosban a szovjet-finn helyzetet súlyosnak tartják, de ennek ellenére azt hiszik, hogy a tanácskozásokat újból meg fogják kezdeni, ami azt jelenti, hogy a szovjet kormány mérsékletet tanusít, úgyhogy kölcsönös egyezmények árán lehetséges lesz a kompromisszum létrehozása. A tárgyalásokkal kapcsolatban egészen ellentétes hírek vannak forgalomban. Rómában az a benyomás uralkodik, hogy a szovjet vezetők el fogják kerülni a tárgyalások megszakítását, mert az feltétlenül háborúhoz vezetne.

Vorosilov napiparancsa

Moszkva. (Rador.) Az orosz forradalom 22-ik évfordulója alkalmából Vorosilov napiparancsot adott ki, amelyben kijelentette, hogy a múlt évben és ebben az évben a szovjet hadseregnek ismét be kellett igazolnia azt a technikai felkészültséget, amellyel rendelkezik, amikor a baráti mongol köztársaság területi sérthetlenségéért és függetlenségéért küzdött. A vörös hadsereg bebizonyította az egész világnak, hogy mit jelent az, ha a Szovjet kölcsönös segélynyújtási egyezményt köt más államokkal. A napiparancsban megemlékezett a lengyelországi harcokról is, amelyekben igen rövid idő alatt szétszorták a lengyel csapatokat. A szovjet haderők hősiességüknek, hazaszeretetüknek és nagy felkészültségüknek adták tanubizonyosságát. Szovjetország lakossága minden erejével támogatja a győzelmes vörös hadsereget, de közben nyugodtan folytatja békés munkáját és távolról figyeli a nemzetközi helyzet véres alakulását. Bennünket — végeződik a napiparancs — semmilyen esemény nem érhet felkészületlenül.

Vorosilov beszédében elmondotta, hogy a Németországgal megkötött támadást kizáró egyezmény azt eredményezte, hogy kikapcsolták a két szomszédos nagyhatalom között a háború veszedelmét. Ez a szerződés egyúttal különleges álmotlól fosztotta meg azokat, akik másokkal szokták a gesztenyét kikapartatni a tüzből. A Szovjet hadászati helyzete Nyugatuk

Szovjetellenes tüntetés Tallinban

Tallin. Tegnap nagy szovjetellenes tüntetések voltak Tallinban, több ezer ember részvételével. A rendőrség közbelépett és számos tüntetőt letartóztatott és több személyt kiutasított az eszt fővárosból. Moszkvában nagy elégedetlenséget keltett a demonstráció híre.

Kémeket fogtak el Hollandiában

Amszterdam. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a holland hatóságok több személyt elfogtak, akik holland katonai egyenruhákat akartak átcsempészni Németországba. A hatóságok azt hiszik, hogy a csempészeknek az volt a céljuk, hogy a holland katonai egyenruhák felhasználásával megkönyítsék Németalföld határán a kémkedést.

A londoni és a párisi herceg-érsek beszéde

London. Hintzlev londoni és Verdier párisi herceg-érsek drámai hangú násztorlevelekben foglalnak állást Lengyelország legázolása és feldarabolása ügyében. A násztorlevelek hangoztatják, hogy az emberi gonoszság és a nyers erőszak brutálisan leigázták Lengyelországot. A hatalom erejére támaszkodó erőszak és az ördögi rossziaság megpróbálták legyőzni Krisztus igéit. Évezredek óta ez nem sikerült senkinek és most sem fog sikerülni. Anglia és Franciaország katolikusai a legnagyobb részvétellel és rokonszenvvel tekintenek Lengyelországra felé, mely új és súlyos megpróbáltatások elé került. A történelem folyamán a nemes lengyel nép már sok viszontagságon ment keresztül, de mindannyiszor diadalmasan feltámadt. Ez fog most is bekövetkezni.

A herceg-érsek kiméletlen szavakkal osztorozzák a pogányság új rendszerét. Ennek a rendszernek, amely emberi hálványokat ültet Krisztus helyébe, meg kell semmisülnie. XII. Pius pápa első enciklikájában megmutatta az utat a világ katolikusai számára. Ezen az uton kell kitartani, hogy megsemmisüljön a gonoszság és hogy az isteni és az emberi igazság ismét győzedelmeskedhessen.

Betiltják a Japánba irányuló amerikai kivitt

Washington. (Rador.) Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogyha Japán január hó végéig nem változtatja meg magatartását az Egyesült Államokkal szemben, az amerikai kongresszus fel fogja hatalmazni Rooseveltnél, hogy tiltsa be a kivitt Japánba.

rajna és Fehéroroszország megszállásával, valamint a Balti államokkal megkötött szerződésekkel rendkívül megerősödött. Az ezekben az államokban felállított támaszpontok a Szovjet és egyben a Balti-államok védelmének lesznek az előrsei. A szovjet csapatok azonban semmi körülmények között nem fognak ezeknek az államoknak belülgveibe beavatkozni.

A szovjetkormány pedig továbbra is ügyelni fog arra, hogy az európai események meg ne lepjék.

London. (Rador.) Az angol sajtó nagy érdeklődéssel foglalkozik Molotov legutóbbi beszédével, kiemelve, hogy Szovjetország, mint a külügyi népbiztos beszédéből kiderül, feltétlenül, bármilyen körülmények között is megőrzi a semlegességét. Szovjetország visszautasít minden kísérletet, amely a háború szörnyüségébe sodorhatná. A Daily Herald külpolitikai szerkesztője még megállapítja, hogy Molotov nem utal az új német-orosz barátságra, vagy hogy gazdaságilag sietne a német birodalom segítségére. Elhíhető most már — írja a lap — hogy a jóakaratu orosz semlegesség Németországgal szemben, egy rosszakaratu semlegességgé alakult át — az egész világgal szemben.

A Daily Mail úgy hiszi, hogy Németország el kell temessen minden olyan reménykedést, amelyet egy német-orosz katonai szerződésbe vetettek.

(FOLYTATÁS A 7-K OLDALON)

Lélekemelő ünnepség Józseffalva új épületeinek felszentelésére

Istentisztelet keretében adott hálát a falu népe a megpróbáltatások napjai után a magyar áldozatkésztségért és támogatásért — Bálint József katolikus népszövetségi igazgató ünnepi beszédben ismertette az ujjáépítés munkáját

Józseffalváról jelentik: Józseffalva népe talán sohasem ébredt olyan örömnappra, mint november 5-én, vasárnap, amikor lélekemelő egyházi ünnepély keretében szentelték fel a romjaiból újra-éledt falut. Alig hat hónapja annak, hogy május 19-én elterjedt a vészír, hogy Józseffalva lángok martalékául esett, a falu leégett és százak lettek hajléktalanná és ime, ma az örömnappal napján újra ékeskedik az új és szebb Józseffalva, nyolcvannégy új lakó és gazdasági épületével, amit Isten segédelmével az ország magyarságának áldozatkészsege a Magyar Népközösség irányítása mellett, a Katolikus Népszövetség támogatásával emelt.

Az üszkös gerendáknak, hamunak és a pernyének mégcsak a nyomai sem látszanak. A novemberi nap dicsőségesen ragyogtatja végig sugarait Józseffalva új épületeinek vörös cserépfedelein, miközben a falu népe összegyülekezik a nagy és örökké feledhetetlen szentelési ünnepélyre.

10 óra. A templom két harangja kong és hívogatja a falu népét ünnepélyre. A falu minden épégszemes embere felvonult. A legkisebb járni tudó gyermektől a legöregebb 82 éves Várda Tituszsig, hogy jelen lehessen Józseffalva újraéledésének nevezett napján.

Robu Mihály iasi-i püspök megérkezése

A falu népe már ojt várakozik a templom előtt, amikor váratlanul egy autó áll meg és abból Robu Mihály iasi római katolikus püspök és kísérete száll ki. Józseffalva népe nagy ünneplésben részesítette a megjelent püspököt, annál is inkább, mert nem számítottak ilyen magas vendég érkezésére. Közben a plébánia épületében összegyűltek a papi előkelőségek: dr. Boga Alajos egyházmegyei referens vezetésével, Elekes Dénes Istensegits, Sebészyn Antal Hadikfalva plébánosai, Bálinth József Népszövetségi igazgató és Dobos Rudolf, kik az érkező püspököt a vendéglátó dr. Németh Kálmán józseffalvai plébánossal együtt, meleg fogadtatásban részesítették. A világi kiküldöttek közül Albrecht Dezső, mint a Népközösség képviselője, Rátz Mihály műszaki tanácsos, Kováts József építész jelent meg.

Tizenegy órakor újból megkondulnak a templom harangjai, miközben Robu püspök kíséretével a falu népének sorsfalai közt bevonult a templomba.

Az orgona hangja egyre bug, a templomi kórus Németh Kálmán vezénylete mellett egyházi zsolozsmákat énekel. A főoltár előtt kezdetét vesz a szentmise, amit nagy papi segédlettel Robu püspök pontifikál. A szentély előtt Józseffalva kicsinyei térdepelnek, utána a serdülő ifjuság, a padok soraiban pedig az öregek imádkoznak és hálálkodnak a Mindenhatóknak.

Mise kezdetén Robu püspök az oltár lépcsőjéről szép beszédet intéz a falu népéhez, megvigasztalva őket, hogy minden nyomornak vége szokott lenni és bízniak Istenben.

Mise közben az ünnepi egyházi beszédet Bálinth József katolikus Népszövetségi igazgató tartotta.

Bálinth József népszövetségi igazgató beszéde

— Augusztus 5-én — mondta Bálinth József — amikor először léptem át e kedves község határát és jöttem porig égett falutokba, itt a főút mellett egy gyermekcsoportha lettem figyelmes. Amíg ti lent az agyagos gödrökben gyurtátok a sárat, addig az út mellett a leégett házak üszkös romjain apró gyermekek sértegléből házacskát építettek. Megálltam a gyermekcsoportha mellett. Nem vettem észre. Kicsi kezecskéjük szaporán rakta egymásra a téglát s boldog mosolygással formált belőlük házacskát, kebit, hármat egymás mellé.

— Akkor még forrón süttöt a nap az áldozócsütörtöki oltárra, amelyen az Ur feláldozta nemcsak egész falutok minden kincsét, gazdagságát. Akkor még pusztulás és könny emésztette sziveket s még csak nem is remélhettétek, mert én

sem reméltem, hogy 3 hónap múlva, ugyanezen esztendő november havának 5-ik napján mindenki saját otthonának fedele alatt ad hálát a jóságos Istennek.

— 1939. november 5-ét soha el ne felejtsetek. 1939. november 5-ike kitörölhetetlen véres, könnyes és aranyos betűkkel íródik be ennek a falunak történelmébe.

— És könnyes betűkkel íródik be a mai nevezetes nap e falu történelmébe, mert ma már nem a fájdalom könnyeit hullajtjátok, hanem hálakönnyeiket sirtok az Urnak, aki megsiratót tiéket. Az Ur Jézus kétszer sirt életében: Egyszer akkor, amikor megtudta, hogy legjobb barátja, Lázár meghalt és másodszor akkor, amikor Jeruzsálem felett egy utkanyarulatról visszatekintett hazája felé és „sira azon”. Síratta hazája, népe, szülőföldje pusztulását. Áldozócsütörtökön, ha nem is emberi alakban, de egyedül maradt templomok oltári szentiségének titokzatos magányában újra sirt az Ur: felettetek, hazátok, házatok, pusztulása felett. A ti könnyeitek az Ő szívet is megégették. A ti gyermekeitek nyomorusága, sikoló bölcsője, szivetek égető sirása az Ő lelkét is fájdalommal föltöltötte el... Megállt a porig égett józseffalvai dombtetőn, a pusztulás hazáján, végigtekintett az üszkös romhalmazon, hogy vigasztalást, bátorítást,

Aranybetűs ünnep

Kedves Testvéreim! Aranybetűkkel íródik be a mai nap ennek a községnek életébe, mert az aranyos erdélyi szívek csengő aranyra váltották irányítottak való szeretetüket és megmutatták a testvéreim, háborgó világnak, hogy a legnagyobb világválság, a mindent romboló háboru közepette is lehet építeni falut lélekkel, szeretettel, Istennel!

Ez a véres, könnyes, aranybetűs történelem kacag ma felétek az új épületek fedelének sokszínű játékból. Ez a történelem, amelyet éppen Szt. Imre napján, november 5-én írnak be a ti falutok krónikás könyvébe. Szt. Imre napján, aki a ti falutok védőszentjének legdrágább fia. Ő írja ma Józseffalva számára s ez ujjáépült falun keresztül mindenikünk számára, egyetakarásunk, cselekvő szeretetünk véresen könnyes, aranyos, szent történelmét.

A magyar társadalom ünnepe

— Jöjjetek ünnepelni ma lélekben mind a jötevők, a testvérek — mondta a továbbiakban Bálinth József — azok akik a ti életek titkát megismerve, annak minden javát a történelem számára kemény kézzel és önzetlen lélekkel őrzik. Azok mind, akik együtt tudtak sírni a sírókkal, akiket semmiféle tűz és pusztulás meg nem emészt, akiket nem fog a fegyver és szurony, akik igazságos igazát tönkre nem teheti még a halál sem. Ezek a Szt. Imre-szellemű emberek, ijjak, leányok, édesanyák és édesapák, urak és kerges tenyerű munkások, nagyok és kicsinyek, ezek jöjjenek ma Józseffalva keresztelőkútjához új falut keresztelni. Ezek a munkás kezek, akiknek sártégláiba beiegett a könnyük s a szívük vére! Ezek a munkás kezek, akiknek vésői, gyalui alatt sirva énekeltek a cselekvő szeretet. Ezek a munkáskezek, akiknek kőműveskalapácsai alatt új világról, új faluról beszéltek a szívük és munkájuk. Ezek a munkás szívek, amelyek ott dobognak a munkászubonyok alatt, amely szíveket én minden áldott nap belefoglaltam a krisztusi reggelek szent áldozatába, hogy végre ismét falu legyen a rom és üszök helyén.

— Jöjjenek ünnepelni másodszor mindazok, akik csak egy leiel is hozzájárulnak ennek a falunak ujjáépítéséhez, de akik ezt a lelet nem fogukhoz verve, hanem szívesen adták, mert a lelkükből vágták ki, mert éhezó gyermekeiktől vették el.

— Jöjjetek ünnepelni ma erdélyi magyar újságírók, akik elsőnek ismertették fel a falu bujást-baját s akik a kormos kard országghordozásában a tűzharcosok sorának legelsejében küzdöttetek...

— Jöjjetek erdélyi szívek: Csik, Háromszék, Marosszék és Udvarhely, áldott szép hazám, ked-



reménységet küldjön nektek: az erdélyi szívekben. Ez a krisztusi tekintet áthaolt a fenyőkoszorúta Kárpátok sziklás bércein. Ez a krisztusi könny megégette minden erdélyi magyar szívet, amikor a kormos kardot végighordozták Erdélyországban, ez az isteni figyelemzetest cselekvő szeretetre ösztönzött ebben az országban mindenkit, aki úgy beszél, mint ti, úgy imádkozik, mint ti, úgy énekel, mint ti és úgy kesereg, nyomorog és szenved, mint ti! Valami csodálatos, isteni kéz feltűnően nyult bele a ti életek sorsának intézésébe, józseffalvai testvérek! Valami emberileg megmagyarázhatatlan erő tört utat magának az áldozócsütörtöki égő áldozati oltár füstfelhőin és emésztő lángján keresztül az erdélyi szívek felé. A ti falutok pusztulása után végre megszűnt a széthuzás szelleme és egy dologban megegyeztünk: Abban, hogy mindnyájan testvérek vagyunk s a népek történelmi tengerének viharos háborgása közepette, egységes akaratra, küzdelemre és erőre van szükségünk, hogy még megmentjük a megmenhető. Megegyeztünk abban, hogy minket nem választhat el egymástól sem nemesi előnév, grófi rang, vagy bársonyszék, sem vagyoni állapot, sem tanulmányi előmenetel, hogy mi egyik tudunk lenni, ha erősen akarunk, a cselekvő szeretetben. De ehhez a józseffalvai tüzvész kellett, hogy hamuvá égesse egy másra való irigységünk, önös törtetésünk népeket és nemzeteket pusztító erejét.

ves szülőföldem, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár, Moldova, és Bukovina és mind, ahol megláttatok az áldozócsütörtöki szent tüzet, amely megégette szíveket, cselekvésre ösztönzött a legválságosabb időben.

— Testvéreim! A Isten már gyakran gyűjtött szent tüzeket népének. Mikor a nagy vezér Mózes Horeb hegyén megpillantotta az égő csipkebokrot, isteni hang szólt hozzá a tüzből: „Ne közelíts, oldd le saruidat, szent ez a hely!” Isten beszélt a tüzből. Mikor uttalan utakon, nélkülözések közepette vezetete népét a pusztában, éjjel tűzoszloppal, szent tüzzel irányította őt az Ur. Krisztus is beszél szent tüzről: „Tüzet jöttem bocsátani a földre és mit akarok, ha nem azt, hogy meggyuljon és égjen!”

— Bukovina bolyongó magyarja, józseffalvai testvérem, téged is tüzzel vezetett el hozzánk az Ur és beszélt hozzánk a józseffalvai tüzből, hogy szent tüzzé magasztosítsa az áldozócsütörtöki áldozati oltár emésztő tüzet és hogy végre a józseffalvai keresztelő kúthoz hívja népünket az egységes szeretet szent ünnepére. Nem víz van ebben a kútban, hanem a cselekvő szeretet folyama, mindnyájunk szívének véresen szép szeretete. Ezzel kereszteljük meg ma az új Józseffalvát 84 épületével.

Bálinth József gyönyörű beszéde után a püspök áldoztatott, majd bucsút hirdetett és végül áldást osztott a falu népére.

A templomi szertartás után a falu népe felsorakozott az egyházi zászlók alá és diszes körmenetben végig került az egész falut, miközben a püspök áldást osztott minden újra épült házra és annak lakójára. Körmenet közben éppen olyan szélvihar dühöngött, mint a nagy tüzvész alkalmával.

„URANIA“ Telefonelövét: 12-32. Ma ünnepi premier!

Felelősségünk tudatában állítjuk:
A szezon legszebb filmje

„Élni akarok“ (Judith)
Bette Davis díjnyertes alakítás. Georg Brent

Tolongságok elkerülése végett szíveskedjenek a jegyeket elővételben beszerezni!

Pontos kezdések: 3, 5, 7.15, 9.15.

Uj „METRO“-híradó: héberus események szárazo n, tengeren és levegőn.



Aradi főkelektor **GOLDSCHIDT BANK**

ez a közlöny azonban hiába ostromolja az új-épült házak szilárd falait és tetőit, mert kárt és veszt nem tudott előidézni.

Félkelet jelzett az idő, amikor Józseffelva népe újra visszatért a templomba, melynek bejáratánál a püspök újból áldást osztott, majd az orgona bugása mellett felcsendült a „Te Deum” melódiája és ezzel a szertartás végetért.

Ünnepi ebéd a plébánián

A plébánia szerény asztala körül gyülekeztek a meghívott vendégserege. Az asztalfőn Robu püspök ül, jobbján dr. Boga Alajos referens. De alig veszi kezdetét az ebéd, megjelenik a falu népes küldöttsége Szabó Albert és Borbáth Jeromos kiküldöttek élén, kik szívből fakadó szavak kíséretében mondanak köszönetet a Magyar Népközségnek, a Katolikus Népszövetségnek, dr. Boga Alajos kanonoknak és Robu Mihály püspöknek. Az üdvözlésekre dr. Boga Alajos kanonok válaszolt, kiemelve azt, hogy Józseffelva népét a jó Istenben való hit és bizalom mentette meg. Eljöttek a kárpátokontuli testvéreitek az ő segítségükkel —

mondotta Boga — és otthonaitokat újból meleggé, lakhatóvá tették.

Robu püspök köszönetét fejezte ki Erdély népének felekezeti különbség nélkül, hogy segítségükkel megváltoztatták Józseffelvát, egyben háláját tolmácsolta Márton Aron gyulafehérvári püspöknek azért a lankadatlan munkáért, amit Bánffy Miklós népközségi elnök irányítása mellett Józseffelva talpraállításáért tettek. Szébbnél-szebb beszédeket tartottak még: Albrecht Dezső, Bálinth József, dr. Németh Kálmán méltatva a nap feledhetetlen alkotását.

A Nemere szele borzalmasan dühöng. Az új háztetőket kíméletlenül ostromolja a vihar, a fák koronáit jobbra-balra hajtogatja, de Józseffelva népe nyugodt, a rémes vihartól nem fél, mert újra fedél alatt van és meleg, boldog otthonából megelégedéssel néz a fél zimankós megpróbáltatás elé, amelyeket Erdély magyarságának együttérzése most már elviselhetővé tesz számára.

DR. VERESS ENDRE.

Aradváros közművelődési szolgálata is napirenden tartja a felekezeti elemi iskolák segélyének ügyét

A felekezeti iskoláknál is a tanítók létszámának arányában utalják ki a segélyt

A vasárnapi miniszterlátogatással kapcsolatosan megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi magyar katolikus társadalom vezetői Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter elé terjesztették a katolikus elemi iskola városi segélyére vonatkozó, régen huzódó és még most is elintézetlen kérést. Ugyanis a katolikus elemi iskola városi segélyezése körül már évek óta zavarok merültek fel és még mindig teljesen tisztázatlan a kérdés: miért nem részesül ez a tanintézet megfelelő támogatásban a város részéről? Évekkel ezelőtt 20 ezer leit folyósítottak a magyar nyelvű felekezeti elemi iskola segélyezésére, két esztendővel ezelőtt azonban ezt az összeget 5000 leire csökkentették, azzal, hogy a városnak nem áll megfelelő összeg-rendelkezése. Tavalav azután semmit sem folyósítottak erre a célra, bár a költségvetésben szerepelt ilyen címen beiktatott tétel, az idei költségvetésben pedig az egyházi iskolai hatóságok tudomása szerint — még fel sincs véve segélyösszeg. Az iskolafenntartók erre felebezéssel éltek a jogorvoslat ügye azonban még nem került végleges elintézésre. Olyan természetű ígéret hangozott el a város közművelődési és pénzügyi szolgálata részéről, hogy a pótköltségvetéssel együtt felterjesztik a katolikus elemi iskola segélyezésére is, azonban arról, hogy ebben a

vonatkozásban mi történt, nem bir tudomással az iskolafenntartó egyházközség.

Most, hogy ez az ügy ismét időszerűvé vált — hiszen a szintén Aradon tartózkodó dr. Marta Alexandru temestartományi királyi helytartó kijelentette: az egyházközség által szeptember huszadikán feltárt kérésnek elintézése folyamatban van és az elemi iskolák segélyezési ügyében már intézkedett a városvezetőség. — kérdéssel fordultunk a város közművelődési szolgálatához, ahol a következő felvilágosításokat nyertük: Az elmúlt husz esztendőben felvették a költségvetés tételi közé a kisebbségi felekezeti elemi iskolák segélyezését szolgáló tételt is, azonban a kifizetés elmaradt. Így tehát idén kellett volna a segélyösszeget folyósítani, azonban erre eddig nem kerülhetett sor, mert intézkedés érkezett az aradi városvezetőséghez, hogy a tavalyról fennmaradt fizetési hátralékok kiegyenlítését csak az összes fizetések sorrendjében legutóliára eszközölhetik. Mivel pedig a város több fizetési kötelezettség teljesítésével kapcsolatosan hátránvosnak találja ezt a rendszert, a rendelkezésnek a módosítását kérték.

Az idei elemi iskolai segély-alapot eddig még nem osztották fel. Így a felekezeti elemi segélye zése tekintetében sem történt még döntés. Most pedig ez az eljárás újabb haladékok szünetel, mert a minisztérium intézkedése értelmében a községi iskolasegélyeket ezentúl a tanítók létszámához arányosítva kell kiutalni és ezért a város most átirattal fordult a tanfelügyelőséghez az egyes iskolák pontos tanító-létszámának közlése végett. Gyakorlati elintézésre tehát csak a válasz megérkezése után kerülhet sor.

Minden esetre, Arad magyar katolikus társadalma nagy érdeklődéssel és a kisebbségi miniszter, valamint dr. Marta Alexandru királyi helytartó kijelentése után bizalommal várja, hogy a kisebbségi elemi iskolák községi segély-ügye végre a jogosság és méltánvosság elve alapján rendeződjék.

Eltemették Darányi Kálmánt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház Darányi Kálmán temetésére való tekintettel kedden csak egészen rövid lefolyású ülést tartott, amelyen a kormány valamennyi tagja, a még mindig gyengélkedő Teleki Pál gróf miniszterelnök kivételével, megjelent Bobory alelnök az ülés megnyitása után meleg szavakkal emlékeztet mag a magyar képviselőház elhunyt elnökéről. A képviselők az elnök szavait állva hallgatták végig. Utána elhatározták, hogy az ülést feifüggesztik és átmennek a kupolacsarnokba, ahol a temetés ebben az időben kezdődik és a holnapi ülést is Darányi Kálmán emlékeztetének szentelik Ezzel az ülés végetért.

Hatalmas gyászpompával ment vegbe Darányi Kálmán volt miniszterelnök búcsúztatása a magyar képviselőház kupolacsarnokában. A csarnok teljesen megtelt a meghívott előkelőségekkel. A parlament előtti térségen sok ezer főnyi közönség várta a temetési menetet. A temetési szertartást Ravasz László dr. püspök végezte, majd a gyászbeszédet után a menet elindult a Keleti pályaudvar felé, ahonnan a koporsót az elhunyt szülőhelyére szállították.

A temetésre megérkezett Gleise Horstenau vezetésével egy német küldöttség, amely koszorút helyeztet el és résztvett a meneten. Gleise Horstenau a magyar-német társaság bécsi szervezetének elnöke, míg Darányi Kálmán ugyane társaság budapesti csoportjának volt a vezetője.

Előkelő vendégek jelenlétében folyik le vasárnap a kisjenő-erdőhegyi református templom felszenelési ünnepsége

Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy Erdőhegy-Kisjenő református gyülekezete nagy fényvel és díszes külsőségek között ünnepli meg vasárnap, november 12-én az új templom felszentelését. A rendezőséghez érkezett értesülések arról számolnak be, hogy Erdőhegy-Kisjenő református társadalmának ünnepe alkalmából nagyon sokan érkeznek a községbe, hogy részt vegyenek a lélekemelő emplotszentelésen. Meghívták az ünnepségre Marta Alexandru dr. Temestartományi királyi helytartóit, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági titkárt, Stinghe Dumitru vezérkari ezredest, Arad megye prefektusát, valamint több más hatósági és polgári előkelőséget. Az egyházi méltóságok közül számitanak Sulyok István nagyvárad református püspök, valamint Thury Kálmán dr. egyházközségi főgondnok, ugyszintén Arday Adáir nagyszalontai református esperes megjelenésére is. A diszebeden 250 személyre számitanak és előreláthatólag egy teríték ára 30 leibe kerül. A vendégek ünnepélyes fogadtatása az erdőhegyi református kulturházban történik meg.

A rendezőség a kisjenő-erdőhegyi templomszentelésre társasutazást készít elő. Amennyiben kellő számu jelentkező akad, akkor Aradról az oda-vissza jegy ára 75 leibe kerül. Jelentkezéseket és beíratásokat szíveségből az Eminescu-uca 11. szám alatt levő Gloria-gyertyaüzletben fogadnak el. Jelentkezési határidő: november 10. péntek estig. Kevesebb jelentkező esetén a jegy ára 102 leit tesz ki.

A váradí kisebbségi iskolák városi támogatását jóváhagyta a helytartóság

A pénzügyminiszterium, mint ismeretes, nem járult hozzá Nagyvárad város költségvetésének a pótdadó tervezett teljes felemeléséhez 1939-1940. költségvetési évre. Ezért szükségessé vált négy millió lelel úgy a bevételi, mint a kiadási tételeknek a csökkentése.

Nagyvárad város költségvetését a módosításokkal Chirila Augustin polgármester csütörtökön bemutatta a Szamos-tartomány helytartóságánál s megfelelő felvilágosításokat nyújtott az egyes módosított szakaszokhoz. Ezekről a módosításokról, mihelyt a polgármesteri hivatal megkapja a hozzájárulást, részletesebb felvilágosítást szerezhetünk.

Addig is úgy értesülünk, hogy a költségvetési módosítás következtében a város vezetősége kénytelen volt lemondani egy csillagvárosi elemi iskola felépítéséről. Ugyanekkor azonban a módosítások keretében lehetőséget teremtettek a kisebbségi elemi iskolák fokozottabb segélyezésére és pedig a római katolikus, református és lutheránus iskolák támogatására.

A postaigazgatóság közlése

Bucuresti. A postavezérigazgatóság közli a nagyközönséggel, hogy 15 különböző luxus-távirat-ürleapokat vezetett be, amelyek tetszetős kivitelben készültek, dombornyomással és az egyes alkalmaknak (szerencsekivánat, részvétnyilvánítás stb.) megfelelő rajzokkal. Az ilyen távirat-nyomatványok ára egyenként 15 lei lesz. Ezenkívül a postaigazgatóság bevezette a megszabott szöveglü kedvezményes táviratokat, főleg szerencsekivánatokra vonatkozóan. A különböző szövegek közül ki lehet választani a kívánatát és az árak 8 és 15 lei között váltakoznak. Jó lehet a katonai összpontosításra levőknek bármilyen postai küldeményt lehet juttatni, ugymint levelezőlapot, zárt levelet, újságot, postacsomagot, táviratot, stb., mégis azt tanácsolják a közönségnek, hogy leggyakrabban levelezőlapot használjon, mert ez könnyebben kezelhető és gyorsabban jut el a címzetthez.

CORSO Telefon 20-65 jegyelővét.

I. SENORITA
Jeanette Mc. Donald - Eddy Nelson

Jön:

SIGFRIED-VONAL

Jön.

Ma: 11.30, 3 órától folytatólagosan.

II. FRA DIAVOLO
STAN és BRAN

DAIMON speciális lámpák és elemek érkeztek **Kalmár József** Arad, Str. Brattianu 4. Telefon: 11-10.

Az új középiskolai törvény értelmében:

Fokozott figyelmet szentelnek a diákok egészségügyének

Minden történelmi tartományban kijelölnek egy liceumot, ahol a szomszédos népek egyikének nyelvét tanítják — A jövő év szeptember elsejéig fokozatosan léptetik életbe a törvényt

Az Aradi Közlöny vasárnapi és keddi számában foglalkoztunk már az új középiskolai törvény ismertetésével. Az alábbiakban ennek a nagyjelentőségű törvénynek további intézkedéseit közöljük:

Egy gimnáziumi osztály tanulójának létszáma nem lehet több 45-nél, míg a liceumi osztályé 40-nél. Idegen állampolgárok gyermekei csak azután irathatók be, ha már az összes, vizsgán átment román állampolgár gyermekeket beiratták.

A gimnáziumok egyik osztályából a másik osztályba való átmenet az évi általános osztályzat alapján, évvégi vizsga mellőzésével történik. A harmadik évfolyamon a szokásos „trimestriális” dolgozatot egy olyan dolgozattal helyettesítik, amely az egész évi anyagot felöleli.

Az állami, felekezeti, vagy magániskolák ötödik osztályába való beiratkozás továbbra is felvételi vizsga alapján történik. A liceum egyik osztályából a másik osztályba való beiratkozás ugyanazok évvégi vizsga mellőzésével eszközölendő. Azok, akik a liceum VII. osztályát elvégezték, jogot nyernek arra, hogy: a) beiratkozzanak a nyolcadik, az úgynevezett „érettségi”-osztályba azzal a céllal, hogy ennek elvégzése után az egyetemre, műegyetemre, kereskedelmi akadémiákra, zeneakadémiákra, testnevelési akadémiákra, valamint szépművészeti akadémiákra irathassanak be, valamint az aktív tisztek kiképzését szolgáló iskolákba; b) beiratkozzanak bármely más különleges jellegű iskolába, a külön törvények előírásainak megjelölésén, az a)-pont alatt felsorolt iskolákon kívül; c) egyéves katonai szolgálatot teljesítsenek és d) olyan közhivatali állásokat töltsenek be, amelyekhez liceumi végzettség szükséges. A nyolcadik osztály csak azok számára kötelező, akik az a)-pont alatt felsorolt főiskolákba akarnak beiratkozni. A nyolcadik osztálynak irodalmi és tudományos tagozata van. Az irodalmi tagozatban a román nyelvet, latin nyelvet, francia nyelvet, román történelmet, Románia földrajzát, míg a tudományos tagozatban: a román nyelvet, francia nyelvet, számtant, fizika-kémiát, rajzot, filozófiát, román történelmet és Románia földrajzát tanítják.

Az alsóbb osztályokban, tehát a gimnáziumokban a fiúk számára bevezetik a műhelyi kézimunkát.

Figyelemre méltó a törvény 30. szakaszának az az intézkedése amelynek értelmében

minden történelmi tartományban kijelölnek egy liceumot ahol a szomszédos népek egyikének nyelvét tanítják.

A leányliceumokban bevezetik a „vörös kereszt” és társadalomsegélyezés tanfolyamokat. A 32. szakasz

értelmében minden osztályban munkaközösségeket szerveznek, az egyes növendékek hajlamainak és képességeinek szemelőtt tartásával. A jelen rendeltetvény megjelenésének időpontjától kezdve egyetlen egyesületnek sem áll jogában, hogy a középiskolai tanulók között versenyeket, pályázatokat rendezzen. Ez a jog kizárólag a miniszteriumot és a Străier-intézményt illeti meg.

Minden helytartóság területén egy-egy minta-liceum alakul, külön fiúk és külön leányok számára.

Az említett liceumok növendékeinek fele bennlakó ösztöndíjas, akiket pályázat alapján választanak ki. A minta-liceumokban csak azok a növendékek irathatók be felsőbb osztályba, ha általános osztályzatuk legalább 6-os. Ezekben a liceumokban javító vizsga nem létezik. Azokat a diákokat akik a 6-os általános osztályzatot nem érik el, ismétlőknek nyilvánítják. Az említett beiratkozhatnak más liceumba. Azon diákok ügyének elbírálására, akik eltérnek az iskolai fellebbezéstől az osztályfőnökök minden felső osztályban diákokból álló helytartóságot szerveznek. Ezek a helytartóságot vezetik le a vizsgálatot míg a döntést a tények átvizsgálása után az osztályfőnök hozza meg.

Fontos szerep vár a jövőben

az iskolai orvosokra.

Ezeknek havonta legalább egyszer meg kell vizsgálniuk a diákokat. Minden diák egy külön egészségügyi könyvecskét kap. Ehhez legalább negyedévenként beírják az orvos vizsgálatok eredményét. Az iskola elvégezésekor az orvos újból megvizsgál minden egyes diákot és az eredményt az említett könyvecskébe írja. A diákok az iskola elvégzéséről szóló bizonyítványt csak az egészségügyi könyvecske felmutatása után kaphatják meg.

Minden diákról egy külön lélektan-jelölést is vezetnek.

Ezt a vezetést a filozófia tanár az osztályfőnökkel és a străierparancsnokkal együtt látja el.

A jövőben tanár csak az lehet, aki tagja a Nemzeti Újjászületés Frontjának és jól ismeri a román nyelvet.

A kisebbségi vallások tanítására alkalmas tanárokat a nemzetnevelésügyi miniszterium nyilvános pályázata után nevezik ki.

A jelen törvény a középiskolák megszervezését illetően fokozatosan lép életbe, azzal a feltétellel, hogy azt 1940. szeptember elsejéig már teljes egészében alkalmazni kell.

nak, sőt a kereskedelmi kapcsolatok állandóan erősödnek. Ez a korrekt viszony a két állam sajtójának magatartásában jut kifejezésre. A Harmadik Birodalom sajtója és a német lapok általában mindig barátságosan és a megértés szellemében irtak a román államról és népről. A mi hivatásunk az, hogy a német és román nép közötti megértés számára hidat verjünk.

Miután a szebeni német lap rámutat arra, hogy a román állam a gyakorlatban sohasem törekedett a kisebbségek elnemzetlenítésére, ami más államokban konfliktusokra adott alkalmat, így fejezi be cikkét:

„Lélekben hűek maradunk a germánizmus gondolatához, de ugyanakkor hűek maradunk szülőföldünkhez is.”

Érdekes dolog viszont, hogy ugyanakkor a Brassóban megjelenő szász lap, a „Kronstädter Zeitung”, a maga részéről is teljes szövegével lekötölte a „Banater Deutsche Zeitung”-ban megjelent cikket.

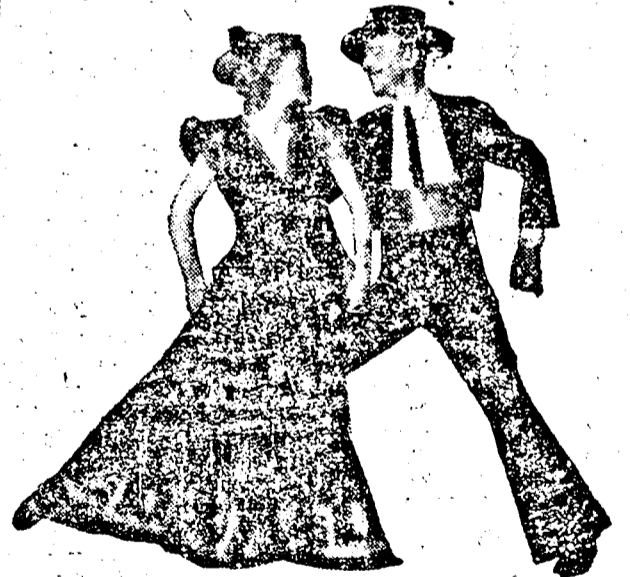
Lemond

a magyar igazságügy miniszter?
Tasnádi Nagy András lesz a képviselőház elnöke

Budapest. A Darányi Kálmán elhalálásával megüresedett házelnöki méltóságot a budapesti lapok jelentése szerint Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszterrel töltik be, aki már a közeli napokban lemond tárcájáról. Új igazságügy-miniszterként Stolpa József kultuszminiszteri államtitkár és Radocsi László esztergomi főispánt emlegetik. Szó van esetleg Antal István igazságügyi államtitkáról is. Illetékes helyen megcáfolják azokat a híreket, mintha más tárcánál is személyi változások következzenek be.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.

Holnap premier!
GINGER ROGERS
és FRED ASTAIRE
minden eddigit felülmuló
filmjükben, a



Farandola-ban

Ma utoljára, a
„Ködös utak”
Jean Gabin, Michele Morgan
és Michel Simon-al

Uj FOX-híradó a legújabb háborus eseményekkel és a téli divatrevüvel

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor.

A romániai német lapok megnyilatkozásai a német kisebbség áttelepítéséről

A „Banater Deutsche Zeitung” és a „Kronstädter Zeitung” Hitler akaratától tesz függővé mindent — A „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt” a balti németek és az erdélyi szászok közötti különbséget emeli ki

A „Banater Deutsche Zeitung” a német kisebbségek áttelepítéséről pár nap előtt érdekes vezércikket közölt. A cikk tartalma annál meglepőbb, mivel röviddel ezelőtt ez a lap még azt írta, hogy nem hihető az, hogy a bányai németek elhagyják otthonaikat. A jelenlegi cikk felemlíti szintén, hogy milyen szomorú is lehet, ha valaki kénytelen évszázados lakóhelyét elhagyni, iskolájától, templomától, vagyónától, kedves kertjétől és mindentől, amihez annyi emlék fűzi, gyors bucsút venni. Azután így folytatja:

„És mégis! Egyetlen németnek sincs joga, bárhol lakik is, vitába szállni Hitler kancellárral és elgondolásaival. Milyen jelentéktelenek is vagyunk a mi kicsinyes érzékenységeinkkel és gondolkodásunkkal ehhez a szellemi óriáshoz képest, aki nagyszerű tetteivel a német nép-javát és szabadságát szolgálja és mindnyájunkat csodálatba ejtet!”

„Engedelmeskedni kell tehát az ő parancsának, amely ma vagy holnap, de egy idő múlva bizonyára javunkra fog szolgálni” — így ír a „Banater Deutsche Zeitung.”

Másrészről a Nagyszebenben megjelenő

„Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt” november 3-i számában foglalkozva ezzel a kérdéssel, ezt írja „Unsere Sendung” (A mi küldetésünk) c. cikkében:

„Ezekkel a hírekkel szemben (az erdélyi németek áttelepítéséről beszél) jónak látjuk kijelenteni, a népiünkkel szemben való felelősség tudatában, hogy ennek nincs semmi oka, hogy hátat fordítson szülőföldjének. A balti német-ség szenvedései és nagy multja iránt bármilyen tisztelettel viseltetünk is, el kell ismerünk, hogy a balti németek élete és a miénk között nagy különbség van. Nekünk semmi okunk sincs arra, hogy a német nép nem eléggé konzolidált részének tekintsük magunkat! Nem hagyhatjuk el évszázados hagyományainkat, a hitünket és őseink emlékének tiszteletét, mint ahogy nem fordíthatunk hátat a jövőbeni küldetésünknek sem. Nem szakíthatjuk ki azokat a gyökereket, amelyek földiinkhöz kötnek: ezt soha senki nem követheti tőlünk.”

„Németország és Románia között — folytatja a lap — nem áll fenn ellenséges viszony, ami megindokolná áttelepítésünket. A két állam között teljesen normális kapcsolatok van-



ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgönyek: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei || Negyed-évre 210 lei
Félévre . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

Nincsen új a nap alatt...

Régi történelmi jellegű leírásokban olvashattuk Lucius Aemilius római konzulnak sokkivül érdekes beszédét, amely ma, 2000 év múlva is talán éppen olyan aktuális, mint annakelőtte. Krisztus előtt 168-ban őt bízták meg a macedoniai hadjárat vezetésével. Mielőtt a konzul a harctérre indult volna, a római néphez bucsubeszédet intézett, amelyben megígérte, hogy a hadjáratot győzelmesen befejezi, ha a polgárok következő ítelmeit betartják:

— Polgárok! Óvakodjatok attól, hogy gyanús forrásból eredő híreknek felüljetez. Minden nyilvános helyiségben lesznek emberek, akik hadvezéresdít játszanak és onnan az asztal mellett vezetik a hadsereget az ellenség ellen. Ezek a rosszakarátu emberek különböző rémhíreket fognak terjeszteni, hogy pániakat keltsenek. Nincs mindenkiben angyal erőny és önbizalom, mint Fabius Cunctatorban, aki az ilyeneket rögtön kivégeztette. Elismerem, hogy a hadvezér is elfogadhat tanácsokat, de csak olyankor, akik világosságnak a gyakorlati összeköttetés. Ezeknek a tanácsadóknak azonban az eseményeknek színhelyén kell lenniük. Ugyanazzal a hajóval kell elutazniuk, melyen a hadvezér megy. Tehát, ha van köztetek valaki, aki a közvélemény érdekében, nekem a hadjáratban tanácsot szolgálhat, akkor jöjjön velem Macedóniába. De ha ettől a vállalkozástól visszaradna, maradjon otthon. Ha pedig valaki rémhíreket terjeszt és okátalanul fecseg, az reszkessen.

Igy beszélt Lucius Aemilius római konzul 2000 évvel ezelőtt. Elmondhatná ma is.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 10, London 17.62 és fél, Newyork 446, Brüsszel 74.37, Miánó 22.50, Amszterdam 235.75, Berlin 178.75, Szófia 553, Belgrád 10.3, Bucuresi 340.

— Balta Mózes — pozsonyi főkonzul. Bucuresi-ről jelentik: Balta Mózes román követségi sajtóattaséját a kormány Pozsonyba nevezte ki román főkonzulává. Balta, aki husz éven át látta el Budapesten a román követségi sajtóattasé teendőit, a budapesti sajtóattasék doyenje volt és budapesti működése alatt nagy szolgálatokat tett kormányának a román-magyar kapcsolatok kiépítése terén is.

— Csapatzászlót adományozott az olasz király a kaposvári ezrednek. Bucuresi-ről jelentik: Viktor Emánuel olasz király és császár a tulajdonát képező Kaposváron állomásozó magyar honvédelmi ezrednek csapatzászlót adományozott. A zászlóavatást november 11-én, szombaton tartják meg Kaposváron ünnepélyes keretek között. Ezen a napon van ugyanis az olasz király születésnapja. Az olasz királyt az ünnepségen Riccardi olasz tábornok fogja képviselni, aki már csütörtökön Budapestre érkezett. A zászlóanyag készítését Elena olasz királyné vállalta magára, aki képviselével Da Vinci budapesti olasz követ feleségét bízta meg. Riccardi tábornokot csütörtökön ünnepélyesen fogadják. A tábornok több látogatást tesz a magyar fővárosban, meghoszoruzza a hősök emlékművét majd kihallgatáson jelenik meg a magyar kormány előtt.

— AGYONLÓTTÉK RADICS ISTVÁN VOLT HORVÁT PARASZTPÁRTI VEZÉR UNOKAÖCCSÉT. Szárak. A közelben levő Leva Treballevo községben agyonlőtték Radics Iván volt képviselőt, Radics István volt horvát parasztpárti vezér unokaöccsét. Radics Iván ezidőben eltávolodott a horvát mozgalomtól és 1931-ben a diktatorikus Zsifkovics-féle parlamentben képviselőiséget vállalt. A gyilkosokat, akik lesből lötték rá, nem sikerült még elfogni.

— Pénteken este közvetíti a magyar rádió Nyírő József és Ottó Ferenc „Julia szép leány” című dalművét. Pénteken este, kelet-európai időszámítás szerint, félkilenc órakor a magyar rádió Nyírő József és Ottó Ferenc „Julia szép leány” című dalművének bemutatóját közvetíti. Az előrelátható nagy sikerre való tekintettel az Operaház sorozatosan műsorára tűzte az érdeklődő operát. A „Julia szép leány”-t Oláh Gusztáv rendezte és ő tervezte a díszleteket is. Az előadást Kénessey Jenő vezényli. A főszerepeket Rigó Magda, Halmos János, Palló Imre dr., Koréh Endre, Budánovits Mária, Baskócs Mária és Vitéz Tibor éneklék. Nyírő József és Ottó Ferenc dalművével együtt előadják Bartók Béla táncjátékát, a „Fából faragott királyfi”-t is.

— Ma, szerdán fel kell lobogóznia a házakat. Az aradi rendőrség közli, hogy november 8-án. Mihai nagyvajda, trónörökös nevenapja alkalmából a közhiatalok munkaszünetet tartanak. A trónörökös nevenapja alkalmából a házakat fel kell lobogóznia, az üzletek kirakatait Ófelsége a király és Ófelsége a trónörökös képeivel kell feldíszíteni. A templomokban délelőtt ünnepi istentiszteleteket tartanak, amelyeken részt vesznek a hatóságok képviselői is.

— Tízegyezer olasz földműves érkezett Líbiába. Tripolisz. Az a 11 ezer földműves, akik a libiai kolonizációs program értelmében a napokban megérkeztek, átvették a tanyákat és már megkezdtek a munkát. Az új telepesek a legnagyobb elismerésüket fejezték ki a Duce iránt azért a kitűnő szervezésért, amelynek következtében nyugodtan megkezdheték foglalkozásuk üzését.

— Tökéletesítették a tetanusz elleni szérumot. Párisból jelentik: A tetanusz elleni szérumot tökéletesítették. A Tudományos Akadémiát tegnap délután értesítették, hogy dr. Ramon és dr. Mayer hosszas kísérletezések után olyan szérumot fedeztek fel, amely hosszabb időn keresztül immunissá teszi az embert és az állatot a tetanuszszal szemben. Ez a felfedezés rendkívül fontos különösen most, mert a tetanusz a háboruban egyik leggyakrabban előforduló jelenség.

— SZIGORUAN BÜNTETIK AZ UCCÁKON TÖRTÉNŐ FALERAKÁS UTÁN FIZETENDŐ VÁROSI ILLETÉK LERÓVÁSÁNAK ELMULASZTÁSÁT. Aradváros vezetősége ismételt felhívja a közönség figyelmét arra, hogy amint már annak idején közölték a közönséggel, — az Aradi Közlöny is részletes ismertetést hozott nyilvánosságra — a városi szabályrendelet értelmében fa-, homok-, téglá, stb. lerakása céljából a városi közterületeket — uccákat és tereket — csak akkor lehet igénybevenni, ha a kötelező városi illeteket lefizették. Minden olyan esetben, amikor megállapítják, hogy az ilyen illetek leróvását valaki elmulasztotta, a rendes illetek háromszorosán kívül ezer letrónak ki büntetés címén. Nyomatékosan figyelmeztetj tehát a városvezetés a közönséget, hogy mindenki kímélje meg magát esetleges kellemetlenségek-től és fizesse le szabályszerűen a kötelező városi illeteket.

Forgalmas útvonalon fekvő

5 szobás magánház,

teljesen alapincézve, kisebb iparüzem részére kiválóan alkalmas, bérbeadó vagy eladó. Cim a kiadóban. 5044

— Tíz kilométeres magasságból ugrott le ejtőernyővel egy szovjet repülő. Moszkvából jelentik: Az „Izvestia” című lap jelentése szerint Soldovnik orosz repülőnek sikerült tízezer méterrel ejtőernyővel leszállania. Soldovnik különleges ejtőernyőt használt, amely oxigénkészülékkel is fel volt szerelve. A leszállás huszpercig tartott. Soldovnik szélbe került s a kiugrási helytől tízezer kilométernyire ért földet.

— A Blanduziei-ucca háztulajdonosainak kérelme a városvezetéshez. Kedd délelőtt a Blanduziei-ucca háztulajdonosainak küldöttsége jelent meg a városvezetés előtt és az ucca utburkolási ügyének végleges rendezését kérte. Elmondották a küldöttség tagjai, hogy a Blanduziei-uccának csak a külső városrészek felé eső részét kövezték ki, a belváros felé eső uccaszakasz kikövezetlen, mért is teljes uccarendezést kérnek. A városvezetés részéről közölték a küldöttség tagjaival, hogy kérésüket a műszaki szolgálathoz kell betervezniük és egyben ígéretet tettek arra nézve, hogy az ügyet figyelmesen tanulmányozzák.

A látszat csal...



— Nem, kisfiám, ez nem állatkert...!

Beretvás és Sarlós

Budapest, IV. Váci-ucca 20.

Fehérneműkészítők,
nyakkendőkülönlegességek

— Reich Jenő temetése. Kedden délután fél három órakor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra Reich Jenőt, az aradi zsidó hitközség pénztáros-jegyzőjét. A gyászoló családon kívül megjelent az aradi zsidó hitközség és a Szentegylet teljes vezetőségi és tisztviselői kara, ugyancsak az elhunyt nagyszámu jóbarátja és számos ismerőse. A gyászszertartás után dr. Vágvölgyi Lajos neológ főorvos forrabb megkapó szavakkal ecsetelte az elhunyt tisztviselő érdemeit, munkásságát és példás életét.

— Lengyel színészek fognak játszani a budapesti Magyar Színházban. Bucuresi-ről jelentik: A Magyar Színház rövidesen megnyitja kapuit. Gróf Haller László, a fiatal rendező és színész 15. Magyarországra menekült lengyel színészből „Kék madár” kabarét alakított, amely a Magyar Színházban fog játszani.

— Az aradi rendőrkészura állambiztonsági hivatala felszólítja a körzetébe tartozó külföldi állampolgárokat, hogy tartózkodást engedélyük meghosszabbítását célzó kérvényeiket legkésőbb november 15-ig nyújtsák be, mert a kérvények beadására a fenti dátum a végső határidő.

Bucuresi nagy borpince

keres a bor- és pinceszakmában jártas segédpincemestert.

Ajánlatok „Tartós állás” jellegre a kiadóba kéretnek.

— Rövidesen kiszabadul Al Capone. Newyorkból jelentik: Al Capone, a hírhedt amerikai gangster november 19-én visszanyeri szabadságát.

— Vásári tolvaj teleplezése. Az aradi rendőrség detektívjei elfogták Lakatos Jullánna ismert aradi tolvaj cigányasszonyt, akiről megállapították, hogy a Mihai Viteazul-téren meglopott több vásárt. Az elfogottat kihallgatása után a nyomozásra kísérik.

— „Societatea pentru Ajutor Mutual a Pensionarilor din Arad si Judet”. (Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesülete). Str. V. Goldis 6. Folyó év november 11-én, szombaton délután 4 órakor rendes havly választmányi ülést tart. A szabadjegyek iránti kérvények még beadhatók azon CFR-nyugdíjasok által, akik ezt elmulasztották. Az elnökség.

— Zsebtetszés. Kelly István, Cosbuc-ucca 21. sz. alatt lakó aradi mérnök bejelentette a rendőrségnek, hogy meglopták Eddig még ismeretlen tettes kilopta zsebéből pénztárcáját, amelyben 15 ezer lei volt. A zsebtolvaj elfogása érdekében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Koszorumegváltás. Reich Jenő ravatalára szánt koszoru megváltása címen a Szeretetház javára az alantl adományok folytak be: Raab Zoltán 100 lei, Weitzen Aladár 50 lei, Klein Mózes 50 lei, Frisch Hermann 50 lei, Kovács Erzi 50 lei, Szabó József 100 lei, Braun Antal 100 lei, Szgál Gyula 300 lei, Marj morstein József 100 lei, Lefkovits-család 100 lei, Steiner Fülöp 100 lei, Reich József 100 lei, Lakatos Aladár 100 lei, dr. Kelemen Gábor 100 lei, Kaufmann Lajos 100 lei, Zsidó Isk, Tantestülete 500 lei, dr. Singer Lajos 100 lei, Hirsch Jenő 100 lei, dr. Singer József 100 lei, N. N. 100 lei, Reich Jenőné 200 lei, Mautner Gyuláné 100 lei, Rónai Dávid 50 lei, Guttman Aladár 100 lei, Dukász Testvérek 100 lei, Flam Róbert 50 lei, Ig. Baumann si Fiul 50 lei, Steinfeld és Herschko-vits 100 lei, Hartmann Testvérek 100 lei, Altmann Ede 50 lei, Grosz Józsefné 100 lei, Bloch Lajos 50 lei, Breuer 50 lei, Engel Adolf 50 lei, Kornis Zsigmond 100 lei, Kornis Testvérek 100 lei, ing. W. Vértés 100 lei, Rényi Tibor 100 lei, Spitz Sándor 100 lei, Rosenberger 50 lei, Márton Sándor 50 lei, Schwartz Vilmos 50 lei, Popper Ignác 50 lei, Stern Lipót 50 lei, Reismann Jenő 50 lei, dr. Kurzer Károly 100 lei, Kovács Miksa 50 lei, Adler Andor 100 lei.

Gázvédelmi előadás a Cionista Otthonban

Szerdán, 8-án este 9 órai kezdettel a Zsidó Nemzeti Szövetség és a Haoved részére Olteanu kapitány gázvédelmi előadást tart a Zsidó Nemzeti Szövetség, Str. V. Goldis 8. szám alatti helyiségében.

— Rendőri hírek. Az elmúlt éjszaka folyamán tolvajok jártak Moti Moise, Ioan Suciu dr.-ut 190. szám alatti házában és onnan különböző holmikat loptak el. — Meglopták Ursuti Dumitru, Busuioac-uccai lakost is, akinek a 12451-es rendszámu kerékpárját vitte el az ismeretlen tettes. — A feljelentések ügyében megindult a rendőri eljárás.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTFENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68

(FOLYATÁS A 2-IK OLDALRÓL)

Halifax ismertette Anglia háborús céljait

London. Halifax lord angol külügyminiszter kedden este beszédet mondott, amelynek során többek között a következőket mondotta: — Két kérdés foglalkoztatja ma az emberiséget:

1. Mi a mi küzdelmünk igazi célja?

Halifax válaszol is az önmaga által feltett kérdésre és azt mondotta:

— Mi a szabadság védelmében harcolunk, a békéért küzdünk és védjük a világ valamennyvi nemzetének azon jogát, hogy élje szabad életét. Háborút kell viselnünk, mert nem tűrhettük tovább a gyengébbek elnyomását és az állandó szöszegést.

Azonkívül nemcsak megvédeni akarjuk az állandó félelemben élt nemzeteket a további támadásoktól hanem tőlünk telhetően jóvá is akarjuk tenni azokat a károkat, amelyeket a német támadások okoztak.

Ezután Chamberlain miniszterelnök szavait idézte a külügyminiszter és így folytatta beszédét:

— Két út áll nyitva előttünk:

vagy legyőzzük ellenségeinket, vagy meghunyászkodunk. A meghunyászkodás azonban becstelenséget jelent és mi ezt az utat nem választjuk.

Virginio Gayda: A komintern egyaránt vádolja a demokrata államokat és Németországot

Róma. (Rador). A Stefani iroda jelenti: „A Komintern egy különös felhívása az európai kormányokhoz és az Egyesült-Államokhoz“ című és „Mi igaz és mi hamis“ alcim alatt Virginio Gayda a Giornale d'Italia című lapban nagy cikket közöl. Ebben a cikkirő elsősorban rámutat, hogy

a kommunista internacionale vádlóként lép fel Anglia, Franciaország és Németország ellen különbség nélkül

és a hadviselő felek közötti konfliktusban saját érdekeit tartja szem előtt, amely arra szorítkozik, hogy újabb gazdagságra legyen szert. Az olasz lap ezután felteszi a kérdést, hogy mi a különbség a Komintern és a moszkvai kormány között és azt írja, hogy ez a probléma sohasem lett megoldva.

Valójában — folytatja a Giornale d'Italia cikke — a Komintern nemcsak a demokrata államokat vádolja, hanem a hitleri Németországot is, amelyet nemrég a moszkvai kormány tagjai, mint szövetségést üdvözöltek.

Mi és azok, akik velünk vállvetve küzdenek, egységesek vagyunk az akaratban és a gondviselés jóvoltából, módunkban is lesz majd, hogy beigazoljuk harcunk igazi céljait.

Ezután az angol külügyminiszter a második kérdést tette fel:

2. Biztosak lehetünk-e abban, hogy győzelmünkkel elérjük célunkat?

Ez a kérdés azt taglalja, hogy vajon mi lesz majd a háboru befejezése után.

— Törekedni fogunk arra, — mondotta Halifax lord — hogy

azok a tragédiák, amelyek a közelmúltban letolytak, ne ismétlődhessenek meg.

Küzdeni fogunk, hogy a világ az emberi egyenlőség, a kölcsönös türelem és megértés szellemében rendeződjen be. Hitünkben és törekvésünkben nem állunk egyedül, mert mögöttünk vannak a tengerentúli testvéreink. A világ minden részében velünk éreznek a nemzetek, mert mindenütt tudatában vannak annak, hogy

mi azért harcolunk, hogy az igazságtalanságot, az orvítamást és az állandóan fenyegető veszélyt egyszer és mindenkorra kiküszöböljük.

Szilárdan és megingathatatlanul kell állnunk a harcot és akkor a siker nem maradhat el — fejezte be beszédét az angol külügyminiszter.

Ez azt jelenti, hogy nincs teljes összhang Moszkva és Berlin között és a szovjetkormányt a destruktív kommunizmus uralja cselekedeteiben és ez szabja meg irányelveit. Oroszország nemcsak arra tesz kísérletet, hogy megnagyobbodjon, hanem a természeti kincseknek betudható gazdasági előnyeit éppen úgy kihasználja és épp olyan politikai alkudozásokra és nyomásokra használja fel, mint a kapitalista államok. A szovjet nem a békéért dolgozik, hanem husz éve a háboru érdekében folytatt munkát, mert ettől várja a kommunista forradalmat. Ezt bizonyítja Kulsömngoliában, Kinában és Spanyolországban való közbelépése. Ami pedig Oroszország azon állítólagos szerepét illeti, hogy a béke őrzője a Balkánon, egész Európa már kezdetől elismerte, hogy ezt a szerepet Olaszország vállalta és nem pedig a kommunista Oroszország.

Olaszország távolmaradása bármilyen háborús ténykedéstől határokat szabott a konfliktusnak, amelyet mégis bizonyos mértékben kiszélesített Oroszország közbelépése Lengyelországban.

mandzsukuói kormány elhatározta, hogy nagymennyiségű szójababot és nyersanyagot szállít Németországnak Szibérián keresztül.

Kopenhága. Egy léggömböt a szél Vendisél dún község felé sodort. Valószínűnek tartják, hogy a léggömb német gyártmányú. Egy másik, 15 méter hosszú léggömb, amelyen horogkeresztes jelzés volt és fény-szóróval is el volt látva, Odensenél lezuhant.

London. Az angol egyetemi és népkönyvtárakba a látogatók csakis gázmaszkkal jelenhetnek meg, hogy az esetleges légitámadás alkalmával védekezhessenek.

Páris. A lyoni olasz kolónia tagjai a Vittorio Veneto melletti világháborús küzdelemről és győzelemről emlékeznek meg. Mint ismeretes, ezt a győzelmet az akkori antant-hatalmakkal együtt vívták ki. A lyoni konzul ezalkalomból beszédet mondott és megemlékezett Petain marsall szavairól: „Mély elismerés az olasz hadseregnek és vezetőinek“.

Berlinből jelentik: Az észtsországi német népcsoport és a birodalmi németek áttelepítése a befejezés felé közeledik. Eddig 15 csoportban 22.000 német hagyta el eddigi észtsországi hazáját. Egy héten belül még újabb kerek ezer áttelepült szülőföldjének Németországba és ezernél több személy halasztást kapott decemberig az üzleti, illetve a vállalati felszámoláshoz. A Német Távirati Iroda jelentése szerint az észtsországi áttelepülés tehát szép sikerrel fog befejeződni. (Dunaposta.)

1860

óta

élvezzük tisztelt vevőink bizalmát.

KOZMA KALAP

vezet divatban, minőségben
FINOM URIDIVAT
külföldi világmárkák
BUDAPEST, Vil., Károly körú 3

Meghalt héthársi Neumann úr., a világhírű fülspecialista

Newyork. (Rador.) Dr. héthársi Neumann, a világhírű fülspecialista, aki Ausztria bekebelezése után Amerikába költözött, 66 éves korában Newyorkban meghalt. Dr. Neumann tudvalóval annak idején a windsori herceget is kezelte.

Héthársi Neumann dr. Miskolcon született. Tevékenységének legnagyobb részét Bécsben fejtette ki és a bécsi egyetem rendkívüli tanára volt. Kivándorlása után tudvalóval részt vett az eviani konferencia munkáiban.

Halálra ítélték

a vilnai zavargások vezetőjét

Kaunas. A litván hadbírósa Filipovicst, a vilnai zavargások vezetőjét kedden halálra ítélték. Öccsét, aki szintén résztvevő a zavargások megszervezésében, 15 évi kényszermunkára ítélték. Rajtuk kívül még tíz személyt állítottak a bíróság elé a zavargásokban való részvétel miatt. A vilnai hatóságok különben a legnagyobb erővel fojtanak el minden hasonló zavargási kísérletet. Az uccai csoportosulásokat szigorúan eltiltották.

Megalakult Gyorokon

a tanuló hitel- és fogyasztási szövetkezete

Tudósítónk jelenti: Gyorokon ünnepélyes keretben alakult meg a református elemi iskola kebelében a tanulók hitel- és fogyasztási „Hangya“-szövetkezete. Élénk visszhangra talált az ötven tanuló számú iskola növendékei között a nemzetnevelésügyi miniszterium vonatkozó rendelete. A szülők jelenlétében az irányító bizottság által összehívott közgyűlésen szövetkezeti ének és versek, majd buzdító beszéd elhangzása után történt az Alapító Okirat aláírása. Minden tanuló, sőt az iskolának volt tanuló is, örömmel fizették be az üzletrészt Komoly és fegyelmezett hangulatban megválasztta a gyermekszereget a szövetkezet igazgatótanácsát. Elnök: Hatala Mária VII. és Wesmás Károly V. osztályos tanuló. Az igazgatóság tagjai: Piros Sándor II., Lenkei Ibolya III., Hatala Teréz IV., Balogh Pál II., Császár József IV., Veres Glória IV., Csomós Irén IV., Vázi Erzsébet V., Csik Mária V. oszt. tanulók. Az igazgatóság a következőket nevezte ki a maga köréből: Pénztáros: Veres Glória és Csik Mária. Elárúsító: Hatala Teréz és Piros Sándor.

Hangulatos éjelenés és taps között következett a felügyelőbizottság megválasztása. Felügyelőbizottsági tagok: Rác Erzsébet VI., Katona Erzsébet VI., Grünwald Emma III., Katona István III., Fekete József III., Balogh Erzsébet III. osztályos tanuló. A fegyelmi bíróság tagjai: Biszák Géza V., Flugs Etelka VI., Kocsis Márta V., Wesmás Károly V., Fekete Ilona IV., Bondár László III. osztályos tanuló. A törvényesen megalakult iskolai szövetkezet úgy a tanulók, mint az iskolának javát szolgálja. Olyan ifjúságot nevel, amely lelkében hordja az emberszeretet, önségély és egymás támogatásának gondolatát. A szövetkezet kis boltján keresztül ellátja a tanulókat könyvekkel, trószerekkel, ruházati s más szükséges cikkekkel. A tanulók összegyűjtött pénzeszközét kamatoztatja és kivételes esetekben kisebb kölcsönt nyújt. A szövetkezet alapító tagjai a választmányon kívül a következők: Grünwald Ilus I. gimn., Turák Rózi, Császár Margit, Suba Ibolya, Császár János, Nagy Ilona, Nagy Mariska, Biró Sándor, Dékány György, Bartis Gizella, Szabó Lajos, Piros Róza, Nagy József, Fekete István, Borbándi Mária, Kiss Juliska, György János, Szabó Ferenc, Weindl Gizella, Micsik Erzsébet, Micsik Ilonka, Csik Antal, Nagy Mária, Kocsis Magda, Turák József, Kiss Károly, Lovász Lajos, Nagy Piroksa, Ardelean Ilona, Nagy András, Barabás Károly, Sándor Margit, Bartis Lajos.

Budapesten, Apponvi-térenél

Belvárosi-Pensio

IV., Veres Pálné-u. 10. Főlem. Tel. 383-565.

Hideg-meleg folyóvizes, közp. fűtéses szobák.
HOTELRENDSZER: szobák ellátás nélkül is igényelhetők. Szolid árak.

LAPZÁRTA:

Helsinki. A finn kormány kedden délelőtt 11 órakor teljes ülésen tárgyalta le a Moszkvában tárgyaló bizottság jelentésének anyagát. Az ülésen a kormány valamennyi tagja résztvevő és a megbeszélések során összeállították az új javaslatokat, amelyeket még kedden el is küldtek Moszkvába. A finn lapok részletesen tárgyalták Molotov szovjetországi külügyi népbiztos második beszédét és elégtétellel állapítják meg annak békés hangját.

Róma. Mussolini miniszterelnök megalakította a fasiszta-párt direktóriumát. Ennek tagjai a miniszterelnökön kívül a párt főtitkára, annak helyettese továbbá a párt 11 vezető személyisége.

London. Casey, Ausztrália képviselője, aki jelenleg Londonban tartózkodik, hétfőn rádióbeszédet mondott és kijelentette, hogy Ausztrália minden lehetséges segítséget megad Angliának, hogy a háborút győzelmesen befejezhesse.

Sing King A Domei-ügynökség jelentése szerint a

Cereanu Gabriella

zongorahangversenye

1939 december 5-én

a Kulturpalotában.

November 25: Katolikus bál

November 25-én este a Központi Szálló összes gyönyörűen feldíszített termeiben tartják meg az 1939-ik esztendő Katolikus Bálját, amely ez évben is a bál évad legemlékező eseménye lesz. A bálrendezés már hetek óta gondosan és körültekintően készíti elő a nagyvonalú mulatságot, hogy a Katolikus Bál hangulata sokáig emlékezetes maradjon...

A Katolikus Bál rendező bizottsága a keddi napon összejövetelt tartott, amelyen bemutatták az izgalmas kiállítású bál meghívót, melynek szétküldését már megkezdte a rendezőség. Az 1939-ik évi Katolikus Bál-i meghívó szövege:

Meghívó a római katolikus egyházközség tanonciskolájának javára rendezendő
KATOLIKUS BÁLRA
1939. évi november hó 25-én este
a Központi Szálló termeiben

Aki áldoz, dolgozó flainak juttat!
Legyünk mindnyájan ott!
Szórazkova is a képzett és művelt magyar iparosnemzedék jövőjét munkáljuk!

A bál meghívó szövegét és formáját elfogadta a rendező bizottság, így rövidesen megkezdik a szétküldést.

A rendezőbizottság ezután megjelent a Katolikus Bál színhelyén, hogy megállapítsa: a kamaraszínház, amely tudvalevőleg ugyancsak helyiségben kezdi meg működését, nem akadályozza-e a bálterem feldíszítését? — A bizottság megállapította, hogy a terem színházzá való ideiglenes alakítása csak elősegíti a bál díszletezők munkáját, így semmi akadály sincs annak, hogy itt tartsák meg a Katolikus Bált.

A bál nyitó-táncát már javában próbálják az ifjú leányok, akik azon az estén a késő ősze is a táncot varázsolják majd...

SPORT KÖZLÖNY

Szerdán állítják össze a Jugoszlávia elleni magyar válogatottat

Budapest. A magyar válogatott csapat tudva lévően november 12-én Belgrádban vendégszerepel, ahol Jugoszlávia válogatott együttesével méri össze erejét. A vasárnapi fordulón a magyar válogatott-jelölteket alaposan megfigyelték és este v. Ginzery Dénes szövetségi kapitány ideiglenes keretet jelölt ki, amely 19 játékost foglal magában. Ez a keret a következő:

Kapusok: Boldizsár, Tóth.
Hátvédek: Biró, Polgár, Korányi I.
Fedezetek: Király, Szalay I., Szalay II., Sárosi III., Balogh.
Csatárok: Kincses, Béky, Vincze, Turav II., Sárosi dr., Sütő, Vidor, Tóth III., Kiszely.

A keret tagjai szerdán az MTK-pályán a Hungária vegyescsapata ellen edzőmérkőzést játszanak és szerdán este jelöli ki a szövetségi kapitány azt a 13 játékost, aki a belgrádi uton részt vesz.

A fenti keretből a következő csapat látszik a legvalószínűbbnek:

Boldizsár — Korányi, Biró — Szalay I., Sárosi III., Szalay II. — Kincses, Vincze, Sárosi dr., Kiszely, Tóth III.

A jugoszlávok is serényen készülnek és 25 tagu keretet jelöltek ki, amely több edzésen vett részt. Összeállítás itt is csak a hét közepén lesz, de a valószínű csapat így fest:

Lovrics (Glaser) — Matosics I., Dubac — Manola, Dragisevics, Lechner — Glisovics, Vukadinovics, Bozovics (Antolkovics), Matosics II., Perics.

Kupafordulót játszanak vasárnap: az AMTE Brailában vendégszerepel

Bucuresti. Az FRFA illetékes bizottsága tegnapi ülésén úgy döntött, hogy november 12-én kupaforduló kerül lebonyolításra, miután Bécsből a tervezett Bucuresti—Bécs városközi mérkőzésre vonatkozóan válasz ezideig nem érkezett. Amennyiben a bécsiek november 19-én tudnának Bucurestiben játszani, akkor a nemzeti bajnokság két utolsó fordulóját november 26-án és december 3-án bonyolítják le. A vasárnapi kupafordulón egyébként az AMTE Brailában vendégszerepel, ahol az FC Braila (volt Dacia Unirea) ellen veszi fel a harcot.

Kupamérkőzést játszik a Gloria Ferdinandon

Amint már megírtuk, a Gloria szerdán Ferdinandon megismétli a Metalosporttal szemben elvesztett kupamérkőzést és a csapat szerdán reggel Cristea főpénztáros és Mikóczy edző vezetésével utazik a mérkőzés színhelyére. Miután Siclovant Lupényban, a nagyon rosszul bíraskodó játékosok kiállítását, bizonytalan, hogy Siclovant játszhat-e a kupameccsen. Ha nem játszhatna, akkor így áll fel a Gloria a Metalosport ellen:

Theimer—Régner, Volentir—Farkas III., Codrean, Micola—Tudor, Sibotean, Fritz, Henegar, Nejin.

Ennek a szerdai mérkőzésnek a győztese a következő fordulóban a temesvári CAMT-ai mér össze erejét.

Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztály vezetője figyelemzteti tagjait, hogy a CFR-igazolványok érvényessége az öt év leteltével lejár. Felszólítja tagjait, hogy fényképeket (2 db.) 220 lei lefizetésével egyidejűleg a hivatalos óra alatt vagy a „Foto Sporthoz” (Str. Eminescu) f. hó 20-ig adják le, a később beküldött igazolvány-kérelmeket karácsonyig nem biztosítjuk.

O Bővül a jövővi válogatott műsor. A november 12-iki belgrádi értekezleten nemcsak a KK, és az EK. ügyei kerülnek szóba, hanem Iuga Liviu technikai igazgató tárgyalásokat kezd illetékes olasz és magyar körökkel abban az irányban, hogy a román válogatott csapat az 1940. évben két-két mérkőzést bonyolítson le az olasz, illetve a magyar válogatott ellen.

HETI MŰSOR:

A kerületi bajnokságban tovább folytatódnak a küzdelmek és az első osztályú bajnokság, valamint ifjúsági bajnokság programját alább adjuk:

KERÜLETI I. OSZTÁLY:

ASTRA—AAC., Crisana CFR—Olimpia, Tricolor—ATE, Unirea—Transilvania.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Crisana CFR.—Unirea, Hakoah—Transilvania, Olimpia—Tricolor, Egyetértés—Astra, Gloria—ATE, AAC—Titanus.

Solt! Csak úgy KAPASBÓL!

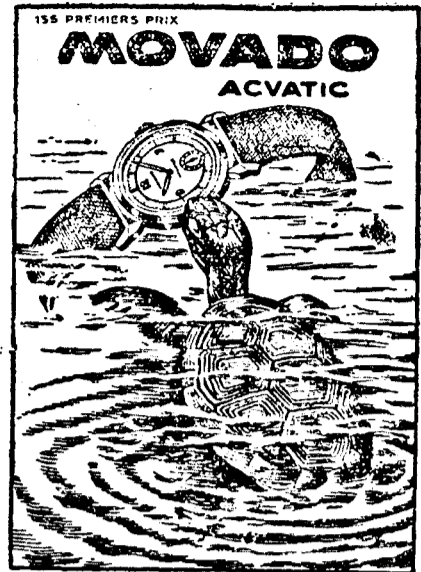
Solti József, az egykori Phöbus válogatott középcsatára nem hagy fel a labdarúgással. Solti ugyan is leszerződött az Újpesthez, amely hamarosan gondoskodott a lábátört Zsengeller helyettesítéséről. Solti már edzésbe is áll.

Az olasz bajnokságban a nyolcadik forduló eredményei: Novara—Bari 1:0. Bologna—Lazio 3:1, Juventus—Milano 2:2. Genova—Venezia 6:2. Napoli—Fiorentina 2:1. Liguria—Torino 2:1. Ambrosiana—Modena 2:1. Roma—Triestina 1:0. Öt csapat áll az élen 10—10 ponttal és pedig: Ambrosiana, Bologna, Lazio, Genova és Venezia.

Bucurestibe megérkezett az MLSz átirata, melyben meghívják az FRFA-t a november 12-iki belgrádi konferenciára, ahol a Közép-európa Kupa, illetve a Semleges Kupa részleteit beszélnek meg az érdekeltek államok kiküldöttjei. Az FRFA-t az értekezleten mint ismeretes — Iuga Liviu, az új technikai igazgató képviseli.

Nagyszabású disztornát rendez a Hakoah

Az agilis Hakoah sportegyesület vasárnap délután 3 órai kezdettel az Iparos Otthon nagyteremben disztornát rendez, melyen a Hakoah teljes gárdáján kívül a temesvári Kadima tornászai is részt vesznek. A verseny keretében a Hakoah és a Kadima női és férfi tornászcsapata mérkőznek meg, de ezenkívül számos szabadgyakorlat és szertorna-mutatvány egészíti ki a nívónak kérkező tornaversenyt.



LECHNERNÉI
BUDAPEST, IV. Váci-utca 6.

A magyar bajnokság állása

1. Kispest	8 5 2 1	28:12	12
2. Ferencváros	8 6 0 2	31:15	12
3. Hungária	8 4 3 1	26:14	11
4. Szeged	8 5 1 2	18:15	11
5. Újpest	7 4 2 1	24:13	10
6. Törekvés	8 4 2 2	16:14	10
7. Elektromos.	8 3 2 3	14:18	8
8. Bocskai	8 4 0 4	13:23	8
9. Haladás	8 3 0 5	18:18	8
10. Gamma	8 2 2 4	13:17	8
11. Taxi	8 2 1 5	15:25	8
12. Nemzeti	8 2 0 6	14:21	4
13. Szolnok	8 2 0 6	11:19	4
14. Kassa	7 1 1 5	6:22	2

TEKESPORT

Vasárnap indulnak meg a tekekörzet csapatbajnoki küzdelmek

Mint már megírtuk, az aradi tekekörzet csapatbajnoki küzdelmei most már mind a hét affiliált egyesület részvételével, november 12-én vasárnap megindulnak. A hétfői körzet értekezletén határozták meg azokat a feltételeket, melyek a bajnokság lejátzásánál irányadók lesznek.

A múlt héten megejtett sorsolás szerinti beosztásban, az egyesületek A. és B. csapatai külön-külön csoportban, párhuzamos beosztásban folytatják le a küzdelmet és mindkét csapat külön díjazásban részesül.

Az értekezlet helyét adta a Fortuna azon kérdésének, hogy B. csapata két héttel később rajtoljon, azonban elmaradó két mérkőzését, hogy a sorsolás rendjén ne essen változás, hétköznapokon kötelees pótlólag lejátsszani. A vasárnapi első forduló mérkőzéseinek időbeosztása és bíróküldése a következő:

Infratirea—Tricolor, Infratirea-pálya délután 6 óra, bíró Macean Gheorghe.

Infratirea B.—Tricolor B., Infratirea-pálya délelőtt 11 óra, bíró Macean Gheorghe.

Fortuna—Prietenii, Infratirea-pálya délután 4 óra, bíró Nicoara Lazar.

Metalurgist—AAC., AAC-pálya este nyolc óra, bíró Bota Ilie.

Metalurgist B.—AAC. B., AAC-pálya este 7 óra, bíró Bota Ilie.

A vonal és eredmény-bírókat, továbbá a versenyjegyzőket is a szabadnapos Transilvania adja és delegálja.

A TRANSILVANIA EDZÉSEI minden héten kedden és csütörtökön vannak mindkét csapata részére a Tricolor-pályán.

A TEKEKÖRZET HIVATALOS ELISMERÉSE és a szeptember 3-án tartott választások megerősítése megtörtént és az erről szóló írásos elismerést Mihoc kerületi elnök november 18-iki aradi látogatása alkalmával hozza magával, hogy személyesen, ünnepélyes keretek között adja át.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kiskereskedők árbejelentési kötelezettségével kapcsolatban a helytartóságokhoz fordulnak a kereskedelmi és iparkamarák

Üést tartott az üzérkedést leküzdő minisztériumi bizottság

A nemzetgazdasági minisztériumban működő üzérkedést leküzdő bizottság ülést tartott, amelyen több fontos határozatot hozott. Így többek között kimondták, hogy a nagykereskedők abban az esetben, ha sem árukészletükben, sem pedig az árakban nincs változás, az előírt részletes táblázat helyett egyszerű levelet is intézhetnek a nemzetgazdasági minisztériumhoz oly értelemben, hogy az árukészletekben és az árakban változás nem állott be. Ez a kedvezmény csak a nagykereskedőkre vonatkozik.

Foglalkozott a bizottság a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének azon kérésével is, amelyet a kiskereskedők által a város vezetőségekhez minden tíz napban beterjesztendő kimutatásokkal kapcsolatban adott be. Erre vonatkozóan a bizottság a következőket javasolta:

Az egyes kereskedelmi és iparkamarák a helytartóságok mellett működő üzérkedést leküzdő bizottságokhoz forduljanak azzal a kéréssel, hogy olyan esetekben, amikor az árakban az egyik jelentős benyújtásától számított

10 napon belül változás nem állott be, a 10 naponként kötelező árkimutatás helyett egyszerűen csak ezt a körülményt közöljék írásban a városi előjáróságokkal. Ehhez a bucaresti-i városháza már egyébként jóváhagyását is adta.

A helytartóságok valószínűleg szintén hozzájárulnak ehhez annál is inkább, mert a nemzetgazdasági minisztériumnak az a szándéka, hogy a felesleges formások alól mentesítse a kereskedőket.

Elhatározta a minisztériumi bizottság, hogy intézkedéseket fogantossin azon nagykereskedők ellen, akik mind a mai napig nem adtak be nyilatkozatot az üzérkedési törvény 8. szakasza alapján. Azokat, akik ezt nem tették meg, 5-25.000 leies bírsággal sújtják.

Azon nagykereskedők további működését, akik közszükségleti cikkeket hoznak forgalomba, de az üzérkedési törvényben előírt működési engedélyt még nem kérték, a minisztérium betiltja abban az esetben, ha haladéktalanul nem tesznek eleget ennek a kötelezettségnek.

Nem engedélyezik az olajmagvak kiszállítását

Aki régebben behozott áruk árát emeli, jogtalan nyereséghez jut és megbüntetik

Bucuresti. A drágaság elleni küzdelemmel kapcsolatban a nemzetgazdasági minisztérium elhatározta, hogy a fővárosban nem enged meg a kenyérvárak emelését. Ennek érdekében minisztertanácsi rendelettel a kormány úgy intézkedett, hogy a szövetkezetek lássák el a bucaresti-i malmokat, a kenyérgyárakat, a szükséges búzával. A malmok a 75 kilós 3 százalékos búzát 44 ezer lejért kapták a bucaresti állomáson.

Bujoiu mérnök, nemzetgazdasági miniszter erőteljes intézkedéseket adott ki az indokolatlan áremelésok büntetésére. Egyes kereskedők, mintán nem tudták, hogy milyen árfolyamon fogják kapni a külföldi megrendelések fizetéséhez szükséges devizákat, egyszerűen találmányra emelték az árakat. Különösen vonatkozik ez a textilárakra és fonalakra. Ezzel kapcsolatban kormánykörök azt remélik, hogy a román piac hirtelen ellátott lesz nyersanyagokkal. Az ankarai tárgyalások során már sikerült is nagymennyiségű török pamutot biztosítani Románia részére és hasonló eredményt várnak az Egyiptommal folyó gazdasági tárgyalásoktól. De — mondják hivatalos helyen — a romániai importőröknek különben sem kell majd valutakockázatokat vállalniuk, mert az új külkereskedelmi rendszer alapján, amely ténylegesen december elsején lép életbe, a román árukivitelből eredő és a behozott áru kifizetésére szánt devizákat mindenkinek felajánlják a valóságokkal szemelőt árfolyamon. Eppen ezért mindazokat, akik régebben behozott áruk árát emelték, hogy jogtalan nyereség többlet-hoz jussanak, meg fogják büntetni, akárcsak azokat is, akik a kártekek által forgalombahozott cikkek árát emelték engedély nélkül.

A legfőbb kartellbizottság egyébként megvizsgálta a növényolajgyárak áremelési kéréseit és megengedte, hogy az ételolaj árát különként 1.50 lejelt emeljék, de nem a közönség, hanem a viszonteladók terhére. Ezzel a határozattal arra kötelezték a gyárakat, hogy saját üzleteiket állítsanak fel a növényolaj eladására. Ennek ellenére azt jelentik, hogy egyes helyeken még mindig 56 lejért árúsítják az ételolaj kilóját. Az olaj árának olcsóbbítása érdekében a nemzetgazdasági minisztérium elhatározta, hogy nem ad ki több engedélyt növényolaj és napraforgómag kivételére.

Könnyítések egyes vállalatok forgalmi-adó fizetésére

A pénzügyminisztérium legutóbb behatóan foglalkozott a forgalmiadó fizetése szempontjából azon vállalatok helyzetével, amelyek termékeik egy részét saját céljaikra használják fel. Ilyenek például a fatermelő vállalatok, a villanvüzemek, a petróleumvállalatok. Ezek termékei más vállalatok számára nyersanyagként szolgálnak és ezért forgalmiadó kötelesek. A pénzügyminisztérium ezért most a következő könnyítéseket vezette be az említett vállalatok számára. Ezek esetében érvényeseknek ismerik el a vállalatnál már eddig is eszközölt és a salát használatra vonatkozó bevezetéseket és a forgalmiadót az áru termelési helyén való önköltségi ára után kell fizetni. Annak érdekében, hogy ezek a cégek az így 1939. április 1-től esedékes adót bírság és kamatmentesen fizethessék ki, a minisztérium december 10-ig adott határidőt.

Fontos intézkedések a devizák eladásával kapcsolatban

A Monitorul Oficial november 4-iki száma fontos minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl az új kereskedelmi rendszerről szóló törvény alapján. Ennek a minisztertanácsi jegyzőkönyvnek értelmében a szeptember 17-iki kivitelből a jelen minisztertanácsi jegyzőkönyv napjáig a meghatalmazott pénzügyintézetekhez beérkezett szabadforgalmi devizakvótákat az exportőrök a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzügyintézetek útján 1939. november 20-ig hozhatják forgalomba.

Azon devizák esetében, amelyek szeptember 17-ike utáni kivitelből származnak és amelyek a meghatalmazott pénzügyintézetekhez beérkeztek, a külkereskedelmi hivatal végzi el a 30 és 70 százalékos kvóták elosztását és ugyan csak a külkereskedelmi hivatal értesíti a meghatalmazott pénzügyintézeteket arról, hogy mikor kezdődik meg minden egyes deviza esetében az eladásra vonatkozó határidő. A szeptember 17-ike utáni kivitelből származó azon devizák esetében, amelyeknél a harminc százalékos kvótát már letétbe helyezték a Banca Nationala, ellenőrzésnek kerül a harminc és hetven százalékos kvóták közötti elosztás. Erre a kategóriára vonatkozóan a hetven százalékos kvóta eladási határideje november 25-én kezdődik és ezek esetében az eladást ez év december 10-ig el kell végezni.

Ugyancsak a Monitorul Oficial november 4-iki száma közölte a nemzetgazdasági miniszter rendelkezését, amelynek értelmében mindazon effektív valuták, vagy szabad devizákban lévő csekkok, valamint szabad devizákban lévő olyan külföldi követelések, amelyek nem árukivitelből származnak, teljes egészükben szabad forgalomban a korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzügyintézetek útján eladhatók olyan személyeknek, akik a külkereskedelmi hivatal által kiállított fizetési engedélyekkel rendelkeznek. Ilyen esetekben az eladónak nem kell a külkereskedelmi hivatal által kibocsátott eladási engedéllyel rendelkeznie.

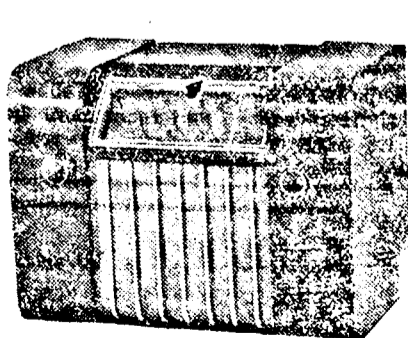
A Németországba irányuló állatkivitelre vonatkozó új egyezmény

A közelmúltban a földművelésügyi minisztérium megbízásából Berlinbe utazott Birtolon Aurel szenátor, az aradi mezőgazdasági kamara elnöke, a Németországba irányuló romániai állatkivitel kérdéseinek megbeszélése végett. Birtolon Aurellyal együtt utazott Berlinbe Badarau szenátor, az állatkivitel szindikátusok szövetségének elnöke, valamint Ugerin dr. a temesvári állatkivitel szindikátus titkára. A berlini tárgyalások során sikerült a Németországba irányuló állatkivitelre vonatkozóan új megállapodást kötni.

A néhány napon belül hatályba lépő egyezmény értelmében Románia a jövő év március elsejéig harmincezer sertést, ugyanennyi szarvasmarhát szállít a birodalomnak körülbelül a régi árszínvonalon, de azzal a feltétellel, hogy amennyiben a belföldi piacon lényeges árváltozás állna be, a szállító félre nem kötelező a fentiekben megállapított mennyiség és az exportőrök értesítése alapján új tárgyalás indul meg. Lényeges ujtása az egyezménynek az, hogy a magyar tranzit elintézését a németek vállalták magukra, így tehát a tranzit összegét nem kell a szállító félnek előre kiegyenlítenie.

= Vasárnap, november 12-én délelőtt 10 órakor kerülnek kiosztásra az aradi Mezőgazdasági Kamara helyiségében a buzaversenyen nyertes gazdák díjai. Arad megye területéről összesen 339 gazdálkodó vett részt a buzaversenyen és ezek között összesen 68 ezer lei készpénz kerül kiosztásra.

= Rövidesen megkezdik működésüket a minimális fizetéseket megállapító bizottságok, Ralea munkügyi miniszter rendelkezést adott ki arra vonatkozóan, hogy a legközelebbi időn belül kezdjék meg a munkások minimális fizetésének megállapításáról szóló törvény végrehajtását. Ennek érdekében átiratot intéztek az igazságügyi minisztériumhoz, hogy nevezzék ki haladéktalanul a helytartóságok székhelyén működő bizottságok elnökeit, ugyanekkor felhívást intéztek a céhekhez, hogy nevezzék meg azokat a megbízottakat, akik az említett bizottságokban majd helyet foglalnak. Ezek végleges kinevezése királyi dekrétum útján történik.



Megérkeztek a legújabb csodás rádiók!

GRAETZ, SCHAUB, MINERVA, EUMIG, KAPSCH, RADIONE, ZENIT, IMPERIAL!

Hammer Zsigmond és Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27. Telefon: 18-47.

Legújabb jelentéseink:

Az Uralkodó elnökletével megtartott minisztertanácson tárgyalták meg az üzérkedés elleni intézkedéseket

Bucurestből jelentik: Kedden délután 16 órától 19 óráig a cotroceni-i palotában Őfelsége II. Carol király elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen az üzérkedés leküzdése érdekében fogandó rendszabályokat tárgyalták meg.

A tanácskozásra a következők vettek részt: Argetoianu királyi tanácsos, miniszterelnök, Bujoiu nemzetgazdasági miniszter, Constantinescu bankkormányzó és pénzügyminiszter, Cornăţeanu földművelésügyi miniszter, Marinescu közrendészeti miniszter, Ottescu belügyminiszter, Giurescu a Nemzeti Ujjászülletési Front minisztere, Georgescu tábornok, a Nemzeti Gárdák főparancsnoka.

Devizakihágás vádjával

Letartóztatták Max Ausschnittot

Bucurestből jelentik: A Resita vállalat feljelentést tett Max Ausschnitt ellen azon a címen, hogy a vállalat volt delegált adminisztrátora nagyarányú devizakihágást követett el. Az ügyészség a feljelentést a vizsgálóbírói hivatalhoz továbbította, amely lefolytatta a vizsgálá-

tot. Hosszas vizsgálat, valamint Max Ausschnitt kihallgatása után, a vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki Max Ausschnitt ellen. A törvényszék amely elé az ügy került, letartóztatási végzést megerősítette.

Németország érdektelen marad a finn-orosz vitában

Internálták Norvégiában a City of Flint német legénységét

Berlin. Németország a szovjet—finn vitában a legszigorúbban megmaradt az érdektelenség álláspontján.

Oslo. Bár a norvég kormány visszautasította a német birodalmi kormány tiltakozását a City of Flint amerikai gőzös ügyében, a megbeszélések diplomáciai úton ebben a kérdésben tovább foly-

nak. A hajó fedélzetén talált német legénységet a norvég kormány Kongrivelbe, a svéd határ mellett levő városkába szállította és az ottani internálótáborban helyezte el.

A német kormány a mai naptól kezdve bejuttatja a két legnagyobb norvég újság Németországban való terjesztését és árusítását.

Uj típusu, az eddigieknél veszedelme sebb német buvárnaszádok jelennek meg rövidesen

Róma. A Stampa feltűnést keltő hírt közölte arról, hogy a német tengeralattjárók tevékenységének legutóbbi csökkenése arra enged következtetni, hogy rövidesen új típusú és az eddiginél veszélyesebb német buvárnaszádok jelennek meg hamarosan az angol vizeken.

Ezzel egyidejűleg az angol tengernagyi hivatal elhatározta a tengerzár megszigorítását. Londonba különben olyan jelentés érkezett, hogy a szövetségesek hadihajói az Atlanti Óceánon cirkáló Deutschland nyomára akadtak és azt haladéktalanul üldözőbe vették.

Az Egyesült-Allamok fokozza a hadianyagtermelést

Newyork. (Rador.) Roosevelt elnök, aki Hyde-parkban tartózkodik, tegnap tanulmányozta Johnsons hadügyi államtitkár jelentését azokról az intézkedésekről, amelyek szükségesnek látszanak, ha a nemzetközi helyzet súlyosbodna. A jelentés a hadianyaggyártás fokozására vonatkozik a háborús időkre, Roosevelt az újságírókat fogadva nem volt hajlan-

dó a nemzetközi helyzetről nyilatkozni és arról sem, hogy Norvégia visszautasította Németország tiltakozását a City of Flynt hajó szabadonbocsátása miatt. Az elnök különben állandó érintkezést tart fenn Washingtonnal, hogy az európai helyzet alakulásáról tájékozódva legyen.

Német rohamcsapatok a holland határon

Brüsszelből jelentik: Német rohamcsapatok, amelyek a Lengyelország elleni hadjáratban résztvettek, a holland határ mentén helyezkedtek el. Ezt a német hadvezetőség azzal indokolta, hogy ezeket a csapatokat már lehetetlen a számára a Siegfried-vonalon elhelyezni.

Jugoszláviában

korlátozták a benzinforgasztást

Belgrádból jelentik: Jugoszláviában keddtől kezdődően korlátozták a benzinforgasztást. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert Románia nem tudja leszállítani Jugoszláviának a szükséges kőolajmennyiséget. A román fővárosban jelenleg tárgyalások folynak annak az érdekében, hogy Jugoszlávia továbbra is megkaphassa a szükséges benzinmennyiséget.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, NOVEMBER 8.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek. Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények, 13.10: Costica Dumitrescu zenekara, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02: Irodalmi krónika, 19.17: Néptáncok és modern táncok lemezekben, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Őfelsége Mihai nagyvajda méltatása, 20.10: A nemzetek zenéje: Románia, Lemezek, 20.45: Hírek, 21: D. Ciucin: A restauráció himnusza, 21.05: Beszéd Tudor Cavaler de Flondorról, 21.15: Tudor Cavaler de Flondor: Mos Ciocarlan. Három felvonásos vígopera, 22.10: Hírek, 23: Sportközlemények, 23.25: Táncközpont, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények, 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasás, 13.10: Hanglemezek, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés, 14.30: Weidinger Ede szalonzenekara, 15.30: Hírek, 17.15: Diákféltő, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: A főzés és a helyes táplálkozás titkaira oktatják a falut. Közvetítés a Csallóközéből, 18.40: Beszéd zenekar, 19.45: Erdélyi újságírók, Irta Zagoni Dezső, Felolvasás, 20.15: Hírek, 20.25: Cselényi József énekel, kíséri Toki Horváth Gyula és cigányzenekara, 21: Boszorkánytánc, Hangjáték három felvonásban, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.05: Faragó György és Jancsin Ferenc zongora-hegedűszonátákat ad elő, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Táncközpont, 0.20: Táncközpont.

Budapest II. 19.50: Mendelssohn: Skót szimfónia, Hanglemezek, 20.30: Olasz nyelvoktatás, 21: Hírek, 21.20: Leidenforst Ica énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor dr. 21.45: A rádió szalonzenekara, 22.50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok, 14.10: Rádiózenekar, 14.55: Lemezek, 19.05: Népdalok, 20.40: Lemezek, 21: Opera.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt főzőnő uriházhoz ajánlkozik, bejárónőnek is megy. Cimeket a kiadóba kér. 5048

Gyermekek mellé anyahelyettesnek, vagy nevelőnőnek menne komoly, intelligens nő. Cimeket „Gyermekszertő” jellegre a kiadóba. 5055

ALKALMAZÁST NYER

Utazót jóljóvedelmező melléciók eladására keresek. Cim: Fekete, Str. T. Serb 11., apart. 4. 5056

Tiszta mindenek leány azomalra felvétetik. Calea Saguna 8.

Regátban bevezetett utazót jóljóvedelmező melléciók eladására keresek. Fekete, Str. T. Serb No. 11., apart. 4. 5056

INGATLAN

Külvárosban 10 parcella, 300 négyszögölesek, egy tagban 145 ezer lei, két tagban 5 parcellánként 75.000 lei. Ugyanott sarokház 28.000 — és üzletes sarokház, istálló, műhely 60 ezer. Hatschek-ügynökség. Bul. Carol 46. Telefon: 26—95. 5056

Havi 1200 leu jóvedelmező ingatlan 100.000 leiért — áron alul — eladó. Str. Serban Vodă 1. Értekezni lehet: Str. Gr. Alexandrescu 45. sz. alatt. 5660

Belváros legjobb helyén telek, nagy uccafronttal, minden elfogadható áron eladó. Hatschek ingatlanforgalmi iroda. Bul. Carol 46. Telefon: 26—95. 5057

ÜZLET

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

ÜKÁS

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintianu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó 4817

VÉTEL-ELADÁS

Dióhálók, modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban Tempo birományi üzletben, Fischer Eliz-palota. 4878

KÜLÖNFÉLEK

Agárkutya találtak 3—4 héttel ezelőtt. Turciu Teodor, Str. Dreptății 3., Mică-laca-Veche, Arad. 5059

Elvesztettem pénteken a közkörház környékén, vagy a főuton arany, hosszukás női karórámat. Megtalálójára jutalom ellenében adja át Hartmann Kálmán ékszerész üzletében. 5064

Kádarmesterek figyelmébe! Teljes műhelyberendezés, pintérszám, haláleset miatt azonnal eladó. Özvegy Gáll Józsefné, Gurahont. 5036

TISZTA, MOSOTT RONGYOT
megvételre keresünk.
Cim a kiadóban.